

Parlament Vətən müharibəsinin ildönümü ilə bağlı bəyanat qəbul etdi

Milli Məclisin 2021-ci il payız sessiyasında Vətən müharibəsinin başlanmasının ildönümü ilə əlaqədar bəyanat qəbul edib. "Unikal"ın məlumatına görə, bəyanatda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq miqyasda tanınmış ərazisinin Ermənistan tərəfindən işğalına son qoyulmasını, dövlətimizin ərazi bütövlüyünün bərpasını təmin etmiş 44 günlük

Səh. 3

UNIKAL

№36 (2074) 1 oktyabr 2021-ci il

Qiyməti 40 qəpik

Qurucusu: Asəf Rzayev

www.unikal.org

unikal-1@mail.ru

Səh. 9

Regionda sabitliyin qorunması üçün yeni mərhələ başlayır

"Tarixi şansı dəyərləndirsək, milli maraqlarımıza uyğun sülh sazişi imzalana bilər"

Artıq 44 günlük müharibənin başlanmasından bir il ötür. Azərbaycanın qələbəsi ilə bitən bu savaştan sonrakı proses bir qədər uzanıb, yəni, yekun sülh sazişi yoxdur. Amma Azərbaycan qalib kimi şərtləri diqtə edir və qəti mövqeyini bəyan edib. "Unikal" qəzetinə müsahibə verən siyasi şərhçi Zəlimxan Məmmədli ilə söhbətimiz...

Səh. 4

Elman Rüstəmovun ötən ilki vədi elə vəd olaraq qalıb

"Azərbaycanın bank sektorunda hələ də zəiflik var və bu, beynəlxalq reyting agentliklərinin hesabatlarında öz əksini tapır" - bunu ötən il yanvarın sonlarında Azərbaycan Mərkəzi Bankının sədri Elman Rüstəmov keçirdiyi mətbuat konfransında demişdi.

Səh. 5

Düşmənin mərmisi atdığı təhsil ocaqları

28 ildən sonra işğal altında olan torpaqlarımızın düşmən tapdağından azad olunması təcavüzkar dövlətin barbarlığını üzə çıxartdı. 44 günlük müharibə dövründə düşmən uşaqların kütləvi toplaşdığı məkanları da raket atəşinə tutdu. Məktəblər, bağçalar mərmisi yağışına məruz qaldı.

Səh. 11

Baş nazirdən Səhiyyə nazirliyi ilə bağlı qərar

Nazirlər Kabineti "Epidemik göstəricilərə görə profilaktik peyvəndlərin aparılma müddəti və Qaydasının təsdiq edilməsi barədə" qərara dəyişiklik edib.

Unikal.org xəbər verir ki, bununla bağlı Baş nazir Əli Əsədov qərar imzalayıb.

Qərara uyğun olaraq, Səhiyyə Nazirliyinə yeni səlahiyyət verilib.

Qərarla yoluxucu xəstəliklərin yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə əhali arasında immunsəviyyənin yüksəldilməsi üçün immunoprofilaktikani təmin edən qurumların siyahısına Səhiyyə Nazirliyi də əlavə olunub.

Belə ki, bundan sonra nazirliyin və idarəetmə orqanlarının müvafiq strukturları tərəfindən profilaktik peyvəndlər aparılacaq.

Səh. 4

Elza Seyidcahan və anasını vuran şəxs həbs olundu

Əməkdar artist Elza Seyidcahana qarşı zor təcib edən Rüstəm Kərimzadənin növbəti məhkəməsi baş tutub.

Axşam.az xəbər verir ki, sentyabrın 29-da Nəsimi rayon Məhkəməsində hakim Elməddin Hüseynovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə R.Kərimzadə barəsində 1 aylıq həbs qərarı çıxarılıb. O, İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 157-ci (Döymə və sair zorakı hərəkətlərlə qəsdən fiziki ağrı yetirməyə görə) maddəsi ilə təqsirləndirilir.

E.Seyidcahan məsələ ilə bağlı açıqlama verib. O bildirib ki, həmin şəxs ona və anasına hücum edərək onları döyüb: "Faiq Azayev onlara zəng vurub tapşırıb ki, onlara zor təcib edin, obyektimizə versinlər. Mən də 21-ci polis bölməsinə şikayət etdim. Ötən gün Rüstəm Kərimzadə törətdiyi hadisəyə görə həbs edildi.

İyunda məkanımıza gəlib, anama hücum etdi. Anamın üstünə təcili yardım gəlmişdi. Onun pis əməli bununla bitmədi. Anam məkanımızın

üstünə elanlar yapışdırılmışdı, gəlib onları cırıb, anamı küt alətlə vurub, itələyib. daha sonra mənə də hücum edib, vurub. Bizi hədəliyirdi ki, Faiqin həbsdən çıxmasına az qalıb, gəlib başınıza oyun açacaq. Bu adam həbs edilib, ordan zəng vurub camaatın uşaqlarını öyrədir, bizi hədələyir. Axırda da belə həbs olunurlar. Bizə deyirdi ki, qarşıma ailəndəki kişiləri çıxarın, polise niyə şikayət edirsiniz ki...

21-ci polis bölməsinin əməkdaşlarına, şikayətimizə baxanlara təşəkkür edirəm. Haqlı qərar verdikləri üçün çox sağ olsunlar. Bizim 44 günlük vətən müharibəmizin ildönümüdür. Bu ərəfədə belə mövzularla gündəmə gəlmək istəməzdim. Mənə hazırda bu problemi qabartmaq yaraşmaz. Mən şəhid analarının yanında olmağa çalışıram, yeni mahnılar yazdırıram".

Qeyd edək ki, E.Seyidcahanın anası ona məxsus olan obyekt keçmiş polis əməkdaşı, hazırda həbsdə olan Fərid Azayev, qardaşı Faiq Azayevə icarəyə verib. Daha sonra

isə onlar icarə üçün müqavilə imzalamadan bundan imtina ediblər. Seyidcahan məkanı geri almaq istəyib, qarşı tərəf isə onları təhdid edərək, obyektin özlərinə aid olduğunu iddia ediblər.

Xatırladaq ki, Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin keçmiş əməkdaşı Fərid Azayev, onun qardaşı Faiq Azayev və ataları İsfir Azayev həbs edilib. Fərid Azayev 11, qardaşı Faiq Azayevin 6 il 6 ay və ataları İsfir Azayevin 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər. 2014-cü il dekabrın 22-nə keçən gecə saat 03:00 radələrində Fərid Azayev bir qrup şəxslə cinayət işi üzrə zərərçəkmiş kimi tanınan Sevinc Məmmədovanı və Şəfəq Bəydullayevanı oğurlayaraq onlara qarşı seksual xarakterli zorakılıq hərəkətləri etməkdə itiham olunur. Xatırladaq ki, Faiq Azayevlə müğənni Rəqsanə İsmayılovanın əvvəllər sevgili olduğu haqda mediada xəbərlər yayılmışdı. O, daha sonra müğənniyə qarşı 300 min manatlıq məhkəmə iddiası da qaldırılmışdı.

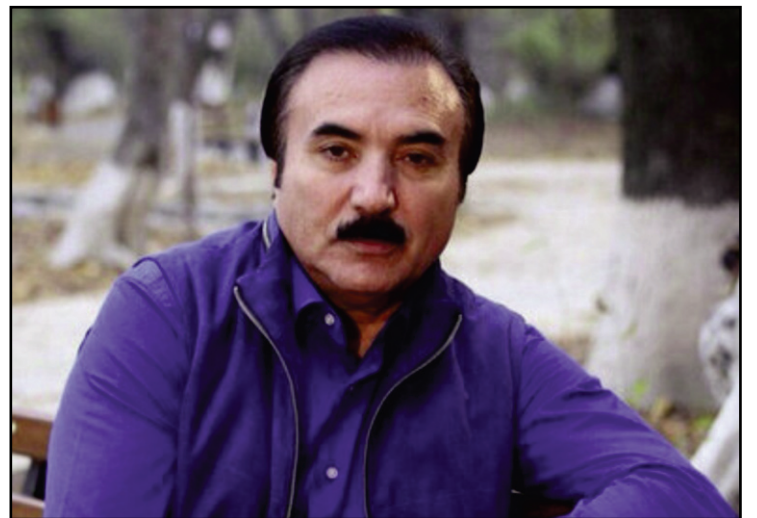
İlhamənin başına iş gəldi: "Halal etmirəm"

Müğənni İlhamə Qasımovanın başına iş gəlib. Sənətçi avtomobilini düzəltmək üçün ustaya verib.

O bildirib ki, əvəzində maşının başqa problemləri yaranıb: "Bir ara düşdülər şou əhlinin üstünə: müsahibələrindən tutmuş, vergi ödəmələrinə qədər... Şou camaatı qazandı, onlar qaldı. Bəs, bu maşın ustalarına niyə heç nə deyilmir. usta yox, adam aldadanlar. Ötən il maşının akkumulyatorunu, yağını dəyişdim. Yağ 6 aydan sonra yox oldu. Azı 8 min getməliydim. Akkumulyator isə 1 il sonra öldü. Təzəsini qoyanda dedilər ki, üstündə bərkidən dəmiri yoxdur, onu da götürüblər. Bir şey deyil... Peşmansan ki, balaca nəse soruşasan, dağ boyda problem yaradırlar. Pul da ödəyəndə çeksizdir. Şikayətin nə xeyri var ki, heç nə... Sadəcə, bir şey demək istəyirəm: istər ustası, istər həkimi, istərsə də başqa sahədə insanları aldadıb pul qazanırlarsa, halal etməyin. Mən də o ustalara halal etmirəm".

Səyyad Əlizadənin vəziyyəti necədir?

Yeni növ koronavirusa (COVID-19) yoluxan müğənni Səyyad Əlizadənin vəziyyəti stabil olaraq qalır.

Bu barədə Unikal.org-a qohumu Razim Qarayev məlumat verib. Onun sözlərinə görə, müğənni hələ də EKMO cihazına qoşuludur.

"Həkimlərlə daimi əlaqə saxlayırıq. Onlar bildirirlər ki, müğənninin səhhətində heç bir dəyişiklik yoxdur. Temperaturu bəzən olur, bəzən də olmur".

Qeyd edək ki, bir müddət əvvəl koronavirusa yoluxan Səyyad Əlizadə Mərkəzi Gömrük hospitalında müalicə alır.

Gülayə Məcid

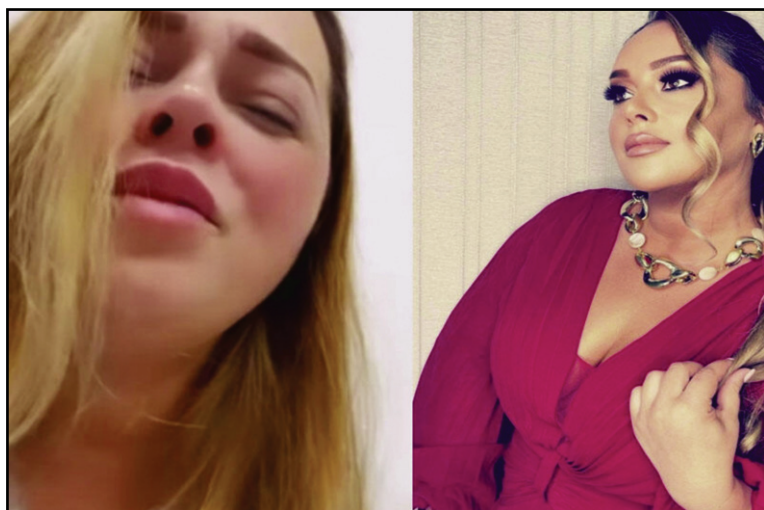
Xatirə İslam əməliyyat olunub

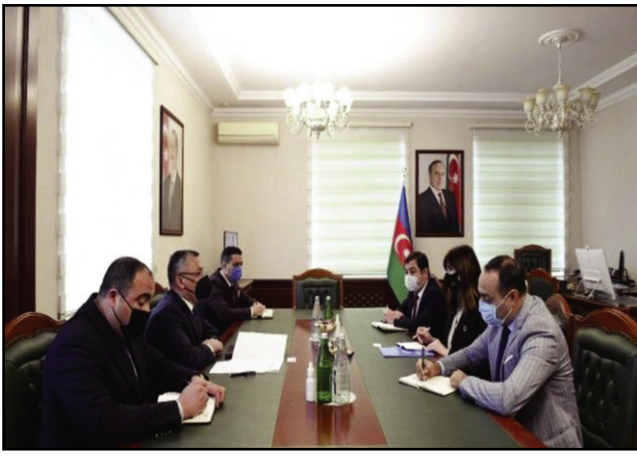
Müğənni Xatirə İslam əməliyyat olunub.

Sənətçi bu haqda özü məlumat verib. X.İslam "Xudayar təsnifi"ni oxuyan zaman çekdiyi videonu paylaşaraq "Narkozdan ayılıanda ağıma bu mahnı gəldi" deyərək bildirdi.

İfaçı Axşam.az-a açıqlamasında nədən əməliyyat olunması ilə bağlı suala "Qadın problemi" cavabını verib.

Qeyd edək ki, X.İslam hazırda Rusiyadadır. O, Moskvada müalicə aldığı deyib.

Rövşən Rzayev Vladanka Andreyeva ilə görüşdü

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev BMT-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin yeni təyin olunmuş rəhbəri, rezident əlaqələndirici xanım Vladanka Andreyeva ilə görüşüb.

Unikal.org xəbər verir ki, Vladanka Andreyevanı ölkəmizdə yeni və vacib vəzifədə fəaliyyətə başlaması münasibətilə təbrik edən Dövlət Komitəsinin sədri ona işlərində uğurlar arzulayıb.

Məlumat verilib ki, Prezident İlham Əliyev məcburi köçkünlərin problemlərinin həllini sosial siyasətin prioritet istiqamətlərindən biri kimi müəyyən edib. Məcburi köçkünlərin təhsil, sağlamlıq problemlərinin həllinə Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyeva da xüsusi diqqət və qayğı göstərir, bu sahədə mühüm işlər görür. Həmçinin qeyd edilib ki, Ermənistanla Azərbaycan arasındakı keçmiş münaqişənin ilk illərində ümummilli lider Heydər Əliyevin müraciəti əsasında beynəlxalq təşkilatların, eləcə də BMT təsisatlarının yardımı nəticəsində ölkəmizdə humanitar fəlakətin qarşısı alınıb.

Ölkəmizlə BMT və onun qurumları arasındakı uzun illərə söykənən münasibətlərin uğurlu nəticələrindən danışılarkən birgə əməkdaşlıq sahəsində bundan sonra da səmərəli iş aparılacağına inam ifadə olunub. Bildirilib ki, ötən ilin payızında Ermənistanın işğalına son qoymaqla Azərbaycan həm də BMT-nin məlum qətnamələrini icra edib. Müharibənin başa çatmasından sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan bərpa-quruculuq işlərindən də ətraflı bəhs olunub. Məcburi köçkünlərin könüllü və təhlükəsiz şəraitdə, ləyaqətlə doğma yurda qayıdışını təmin etmək məqsədi ilə həmin ərazilərin minalardan və partlayıcı qalıqlardan təmizlənməsinin vacibliyi qeyd olunub. Diqqətə çatdırılıb ki, Ermənistanın minalanmış ərazilərin müfəssəl xəritəsini verməkdən imtina etməsi prosesin uzanmasına və insan itkilərinə səbəb olur. Vurğulanıb ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə müasir infrastruktur qurulacaq, məcburi köçkünlər üçün müvəqqəti məskunlaşdıqları şəhər və rayonlarda olduğundan da gözəl qəsəbələr salınacaq. Qayıdış prosesində beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq, BMT təsisatları ilə birgə fəaliyyət mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

BMT-nin rezident əlaqələndiricisi Vladanka Andreyeva səmimi qəbula görə təşəkkürünü bildirib. Qeyd edilib ki, BMT təsisatlarının Dövlət Komitəsi ilə əməkdaşlığı 20 ildən çoxdur davam edir: "İnanırıq ki, əməkdaşlıq bundan sonra da yüksək səviyyədə davam edəcək. İlk təcrübə kimi Kosovada məcburi köçkünlərə işləmişəm. Buna görə də məcburi köçkün problemləri mənə çox tanışdır. Xüsusilə qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycanda işğaldan azad olunmuş ərazilərdə görülən işlər insanı valeh edir".

Vladanka Andreyeva həmçinin bildirib ki, mina xəritələri ilə bağlı məsələlər barədə məlumatlıdır və məsələ BMT Təhlükəsizlik Şurası səviyyəsində qaldırılıb. Sonda repatriasiya və reintegrasiya məsələləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Dövlət Komitəsinin sədri Vladanka Andreyevanı bərpa-quruculuq işləri ilə tanış olmaq üçün işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfərə dəvət edib.

"Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin (AZAL) qiymətləri ilə başqa ölkələrin uçuş qiymətləri arasındakı kəskin fərq cəmiyyətdə narazılıq doğurmağa davam edir. Bu dövlət şirkətinin rəhbəri Cahangir Əsgərovla ətrafındakılar isə başda millət vəkili olmaqla cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinin məlum mövzuda tənqidlərini, iradlarını qulaqardına vurmaqda israrçıdırlar.

Qonşu ölkələrdə hava nəqliyyatı qat-qat ucuz olduğu halda, AZAL sayəsində Azərbaycanla bağlı bunu söyləmək çətindir. Vəziyyət o yerə çatıb ki, bəzi ölkələrdən Bakıya gəlmək üçün biletin qiyməti həmin ölkənin hava limanından qonşu ölkələrdən hər hansı birinə getmək üçün müəyyən ləşdirilən qiymətdən bəzi hallarda hətta 10 qat yüksəkdir. Ən qəribəsi odur ki, bu bahaçılıq AZAL-ın investisiya xərclərinin dövlət

danışmağı şəninə belə sığışdırmır. Məsələn demir ki, AZAL:

- öz sahəsində monopolist şirkət olduğu;

- büdcədən dotasiya aldığı;

- ən baha uçuş biletləri satdığı halda niyə hələ də zərərle işləyir, nə üçün bu dövlət şirkətinin borcları az qala 1,5 milyard manat civarındadır?

Bütün bunları bir kənara qoyaq. Ola bilsin, Cahangir Əsgərovun yaddaşı koralıb, odur ki, AZAL "şefinə" kiçik bir xatırlatma edək: uçuş qiymətlərinin xarici ölkələrlə müqayisədə xeyli baha, əhalinin cibinə görə olmaması çoxdandır ki, narahatlıq doğurduğu halda bu dövlət şirkətinin cəmiyyətdə giley-güzar yaratmaqda israr etməsinin səbəbi nədir?

Bilə-bilə ki, AZAL-ın uçuşlarında biletlərin çox baha olması və təndaşların əziyyət çəkməsilə bərabər, həm də ölkə iqtisadiyyatına ciddi ziyan vurur, niyə Cahangir

Bakıdan Kiyevə uçan reyslərdə qiymətlər 450-600 avro olduğu halda, Ukrayna Hava Yollarının eyni məsafədə olan digər ölkələrə uçuş qiyməti 200 avro aralığında idi. Bakı-Riqa-Bakı reysi 500 avrodan artıq olduğu halda, Tbilisi-Riqa-Tbilisi reysin gediş dönüş qiyməti 250 avro olmuşdu.

Nəticədə isə Azərbaycan vətəndaşları məcbur olaraq hava limanından digər ölkələrə uçmaq üçün Bakıdan Gürcüstana gedirlər. Məhz buna görə Gürcüstana keçid məntəqələrində yüzlərlə vətəndaş saatlarla gözləməli olur və əziyyətlə uzaq məsafə qət edirdi. Bu həm də qonşu ölkələrin büdcəsinə axan gəlir deməkdir.

Sonra pandemiya zamanı başladı, beynəlxalq uçuşlar dayandırıldı, belə uçuşlar bərpa edildikdə isə AZAL qonşu ölkələrin aviasiya şirkətlərinə yenidən "rəhmət oxutdurmağa" başladı. Millət vəkili qarışıq, cəmiyyətin az qala bütün

Cahangir Əsgərovun yersiz inadı

AZAL-ın baha qiymətləri ilə bağlı cəmiyyətdə tüğyan edən narazılıqlar bu qurum rəhbərliyinin hələ də vecinə deyil

büdcəsindən ödənilməsi fonunda baş verir. Büdcə xalqın vergiləri hesabına formalaşdığından absud mənzərə ortaya çıxır - belə məlum olur ki, vətəndaşlar AZAL-ı maliyyələşdirir, Cahangir Əsgərovun rəhbəri olduğu dövlət şirkəti isə bunun müqabilində həmin vətəndaşlara dünyanın, az qala, ən baha biletlərini satır!

Ailə biznesi günbəgün çiçəkləndiyi halda "Azərbaycan Hava Yolları"nı ziyan, borc bataqlığına sürükləyən Cahangir müəllim bu absurd illərdən bəridir nəinki izah etməyi, əsaslandırmağı özünə rəva görür, hətta həmin mövzuda

Əsgərov bu inadından əl çəkmir, ya da əl çəkmək istəmir?

Hələ bir neçə il əvvəl yerli mətbuatın yazdığına görə, bilet qiymətləri ilə bağlı digər ölkələrlə müqayisədə kiçik araşdırma aparıldıqda məlum olurdu ki, AZAL-da istənilən istiqamətə bilet qiymətləri başqa ölkələrlə müqayisədə təxminən iki dəfə bahadır. Məsələn, koronavirus pandemiyasından öncəki illərin təcrübəsi belə göstərirdi ki, Novruz bayramı ərəfəsində Bakı-İstanbul-Bakı reysi 600 avro olduğu halda, təxminən eyni məsafə olan Tbilisi-İstanbul-Tbilisi reysi 200 avro idi. Və ya

təbəqələri "Azərbaycan Hava Yolları"nın soyğunçuluqdan başqa bir şey olmayan bilet qiymətlərinə etiraz etdilər, özü də ən kəskin formada, ağır ittiham və tənqidlərlə etiraz etdilər!

Lakin AZAL rəhbərliyi bu dəfə də ictimaiyyətin etirazlarına qulaq tıxadı, ən yaxşı halda qiymətlərin yüksək olmasını normal ağıla, məntiqə sahib kimsənin qəbul edə bilməyəcəyi səbəblərlə əsaslandırmağa çalışdı. Cahangir Əsgərov və komandasının belə reaksiyalarından birçə onu anlamaq olar ki, bu qurumdakıların bacardığı yeganə şey cəmiyyəti ələ salmaqdır. Əks halda AZAL ölkədə hər kəsin, - həm də haqlı olaraq! - boğaza yığıldığı, açıq şəkildə vətəndaşın cibinə girmək, müştəriləri soymaq məqsədi daşıyan bilet siyasətinə ən absurd, heç bir iqtisadi əsas olmayan, ümumi sözlərdən ibarət, qısa boşboğazlıq janrında yazılmış "açıqlamalarla" haqq qazandırmamağa çalışmazdı.

Ümid edək ki, cari ilin martında "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 16 aprel tarixli 2761 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi, bu qurumda Müşahidə Şurasının yaradılması nəhayət ki, öz bəhrəsini verəcək, Cahangir Əsgərovun baha bilet siyasətinə son qoyulacaq.

Yoxsa cəmiyyət belə fikirləşəcək ki, məlum Müşahidə Şurası əslinde AZAL tərəfindən vətəndaşların soyulmasını müşahidə etmək üçün yaradılıb...

Toğrul Əliyev

Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili BMT-nin 76-cı sessiyası zamanı irəli sürdüyü Gürcüstan-Azərbaycan-Ermənistan arasında əməkdaşlıq platforması kimi "dinc qonşuluq təşəbbüsü" ideyasını inkişaf etdirmək üçün dünən Bakıya səfər edib. Bu, Qərb və ABŞ tərəfindən dəstəklənmə ehtimalı olacaq bir təşəbbüsdür.

Məsələylə bağlı fikirlərini "Unikal"la bölüşən politoloq Məhəmməd Əsədullazadə deyib ki, Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvilinin Ermənistan və Azərbaycan arasında vasitəçilik etməsi regionda ümumi təhlükəsizliyə və

ti müstəqil siyasətə malik olsun. İndiki şərtlərlə Yerevan buna hazır deyil. Bu ilin aprel ayında Gürcüstanın vasitəçiliyi ilə mina xəritələrinin verilməsi həyata keçirilirdi. Məlum oldu ki, Ermənistan Gürcüstanı da aldadıb. Rəsmi Tiflis yalnız humanitar missiyalarda vasitəçi ola bilər. Sülh müqaviləsi isə, böyük dövlətlərin iştirakı və vasitəçiliyi ilə reallaşır".

Başqa bir maraqlı məqam var. İndiki halda Azərbaycan Rusiya və Türkiyənin vasitəçiliyindən imtina etməyə maraqlı olacaqmı? Çünki, məsələlər məhz bu iki dövlətin vasitəçiliyi sayəsində Azərbaycanın xeyrinə daha tez həll olunur. "Altılıq" platforması reallaşa bilərmi?

baycan və Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin imzalanması, bu müqavilə çərçivəsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qəbul edilməsi və 10 noyabr bəyanatının şərtlərinə uyğun olaraq Zəngəzur dəhlizinin açılması, kommunikasiya xətlərinin bərpa edilməsi və bütün kommunikativ münasibətlərin normalaşdırılması ilə bağlı Ermənistandan olan gözləntilərin həyata keçirilməsidir".

R.Həsən deyib ki, Gürcüstanın da dost və qonşu ölkə olaraq dinc qonşuluq təşəbbüsü ideyasını inkişaf etdirməsi münasibətlərin konkret nəticələrə gətirib çarpmasına səbəb olacaqdır: "Əlbəttə ki, həm Qərb, həm Amerika Birləşmiş

Regionda sabitliyin qorunması üçün yeni mərhələ başlayır

sülhə xidmət edə bilər. Onun fikrincə, Gürcüstanın vasitəçiliyi mümkün görünür: "İlk növbədə Rusiya buna imkan verməyəcək və rəsmi Tiflis yalnız iki ölkənin təkliflərini bir-birlərinə çatdırıb bilər. Ermənistanla Azərbaycan arasında mümkün münasibətlərin normalaşması 10 noyabr və 11 yanvar razılaşmalarının yerinə yetirilməsindən sonra mümkündür. Burada əsas vasitəçi Rusiyadır.

İrakli Qaribaşvilinin Azərbaycana səfəri və apardığı danışıqlar ölkəsi ilə Azərbaycan arasında siyasi-iqtisadi əlaqələrin inkişafı və oktyabrda keçiriləcək seçkilərdə Azərbaycanın tam dəstəyini almasına hesablanır. Ona görə də bu səfər təkə, vasitəçilik missiyası kimi xarakterizə edilməməlidir".

Politoloq deyir ki, Azərbaycan tərəfi Gürcüstanın vasitəçiliyinə müsbət yanaşır. Amma, bu Gürcüstanın görəyi iş deyil: "İlk növbədə Ermənistan müstəqil siyasətə malik olmayaraq Rusiyadan asılıdır. Moskvadan verilən təlimatlar Yerevan üçün keçərlidir. Əgər, Yerevan Tiflisin vasitəçiliyinə razıdırsa, Moskva bunun qarşısını alacaq. Gürcüstanın vasitəçiliyi o zaman səmərəli və müsbət ola bilər ki, Ermənistan hakimiyyə-

"Azərbaycan və Ermənistan arasında mövcud olan cari vəziyyəti nəzərə alsaq, Gürcüstanın baş naziri İrakli Qaribaşvilinin ölkəmizə səfəri xüsusilə Türkiyə və Azərbaycan prezidentlərinin ortaq ideyası olan "Altılıq" platforması ilə bağlı müzakirələr ərəfəsində mühüm əhəmiyyət kəsb etməkdədir". Bunu açıqlamasında Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin üzvü, deputat Ramil Həsən bildirib. Deputat qeyd edib ki, Türkiyə Respublikasının cümhurbaşkanı sayın Rəcəb Tayyib Erdoğan BMT-nin Baş Assambleyasının 76-cı sessiyasında iştirak etməmişdən öncə verdiyi bəyanatında bildirdi ki, Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan Gürcüstanın baş naziri vasitəsilə ona münasibətlərin normalaşdırılması ilə bağlı təkliflərini çatdırıb və Türkiyə ilə münasibətləri normalaşdırmağa hazır olduğunu bəyan edib: "Mühüm bir məqamı da qeyd edirəm ki, Türkiyə Respublikasının Xarici İşlər naziri Mövlud Çavuşoğlu bir neçə gün öncə rəsmi açıqlamasında "Qafqaz" platformasının ərsəyə gəlməsi ilə bağlı ortada olan əngəlləri aradan qaldırmaq üçün fikirlər səsləndirib. Bunlar Azər-

Ştatları tərəfindən dəstəklənən belə bir təşəbbüs bölgədə barışıqın, təhlükəsizliyin, sülhün və əmin-amanlığın inkişafına xidmət edirsə və şübhəsiz ki, Azərbaycanın Qafqazda və bölgədə təklif etmiş olduğu təhlükəsizlik və qarşılıqlı maraqlara xidmət edirsə, bu, prosesin inkişafına təkan verəcək bir nüans ola bilər. Amma biz vacib bir faktı yaddan çıxartmamaq ki, Türkiyə ilə Azərbaycan ancaq dost ölkə deyil, həm də qardaş ölkədir. Türkiyə ilə Azərbaycan siyasi, hərbi və bir çox sahələrdə mütəfiqlik münasibətlərini inkişaf etdirən, eyni millətə, eyni kökə mənsub olan millətin övladlarının yaşadığı və fəaliyyət göstərdiyi iki qardaş dövlətdir. Rusiya ilə isə Azərbaycanın çox gözəl normal qonşuluq münasibətləri var. Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyev bölgədə hər hansı bir ölkəylə qarşıdurma getmədən, münasibətlərin normalaşdırılmasını dəfələrlə bəyan edib".

Politoloq Elxan Şahinoğlu da hesab edir ki, Qaribaşvilinin "Cənubi Qafqaz" platformasının daimi əsasda fəaliyyət göstərməsi təklifi faydalıdır: "Gürcüstan Azərbaycanın strateji tərəfdaşı, Ermənistanın isə dostu sayılır. Başqa sözlə, Gürcüstan Azərbaycanla Ermənistan arasında davamlı sülhdə və əməkdaşlıqda maraqlı olmalıdır. Azərbaycan və Ermənistan Rusiyanın vasitəçiliyindən tam imtina etməsələr də, Gürcüstanı da görüş yeri kimi seçə bilərlər. Gürcüstanın vasitəçiliyini və görüş yeri kimi seçilməsini Rusiyanın xaricində digər oyunçular Türkiyə, ABŞ, Avropa İttifaqı müsbət qiymətləndirirlər. Biz istəyirik ki, Ermənistanla sərhəd müəyyənləşsin, sülh sazişi imzalanınsın, dəhliz açılsın. Bütün bu mövzuları Qaribaşvilini təklif etdiyi daimi əsasda Tbilisidə diplomatlar səviyyəsində müzakirələrinə başlamaq olar. Hazırda Qaribaşvili təklifinə həm Bakıdan, həm də İrəvandan reaksiya gözləyir".

Z. Məmmədli

"Komada olan Minsk Qrupuna can vermək istəyənlər var" - Elman Nəsirov

Parlamentin bu gün keçirilən plenar iclasında çıxış edən deputat Elman Nəsirov bildirib ki, Türkiyə və Azərbaycan arasında münasibətlər yüksək səviyyədədir.

"Unikal" xəbərinə görə, Elman Nəsirov bildirib ki, xüsusi təyinatlılar arasında münasibətlərin inkişafı ordunun inkişaf etdirilməsi mənafeyinə xidmət göstərir:

"Türkiyə artıq çox ciddi aktordur. Bunu bütün dünya da qəbul etməkdədir. Faktiki olaraq koma vəziyyətində olan ATƏT-in Minsk Qrupuna yenidən can vermək istəyənlər var. Bu realıq fonunda ABŞ-in Ermənistandakı səfirinin açıqlamasını necə izah etmək olar? Türkiyə tənziqləmə prosesində iştirak etməlidir. Tənziqləmə prosesində ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrindən biri Türkiyə olmalıdır. Fransa həmsədrlikdən uzaqlaşdırılmalıdır".

Deputat bildirib ki, Türkiyə variantı alınmayacağı təqdirdə, Pakistanın bu prosesə cəlb edilməsi çox faydalı olar: "Onsuz da bu məsələnin həlli ilə məşğul olan Rusiya, ABŞ nüvə dövlətidir. Bu işlə nüvə dövlətləri məşğul olursa, Pakistan da bu prosesə cəlb edilə bilər. Çünki Pakistan da nüvə dövlətidir".

"Ermənistan tərəfindən sərhəddə təxribatlar törədilir" - Ziyafət Əsgərov

Parlamentin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərov Milli Məclisin bu gün keçirilən plenar iclasında Azərbaycan Türkiyə münasibətlərinə toxunub.

"Unikal" xəbər verir ki, deputat Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini əldə

edəndən sonra qardaş Türkiyə ilə minlərlə sənəd imzalandığını qeyd edib:

"Həmin sənədlərin bəziləri hərbi xarakterli sənədlərdir. Bu yaxınlarda Laçında Azərbaycan və Türkiyə xüsusi təyinatlıları təlim keçirdi. Bundan sonra da Türkiyə və Azərbaycan arasında çox sayda hərbi xarakterli sənədlər imzalanacaq. Keçirilən hərbi təlimlər regionda sülhün, sabitliyin bərqərar olması üçün edilir. Bizim heç kimə ərazi iddiamız yoxdur. Biz istəyirik ki, Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıсын. Çox təəssüf ki, biz bunu hələ Ermənistan tərəfindən görmürük. Son vaxtlar Ermənistan tərəfindən sərhəddə təxribatlar törədilir. Onlar muxtariyyət və müstəqilliklə bağlı iddialar ortaya atırlar. Prezident İlham Əliyev bu iddialara qəti şəkildə cavab verdi".

Şəhid ailələrinin üzvləri və qazilər parlamentdə işə götürüləcək

"Milli Məclisin İşlər İdarəsində qazimizin biri işləyir".

Bunu Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova parlamentin iclasında deyib.

O bildirib ki, şəhid ailələrinin üzvləri və qazilərin Milli Məclisdə işlə təmin olunmasına xüsusi önəm veriləcək.

Prezident onlara ali xüsusi rütbələr verdi - SİYAHI

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun əməkdaşlarına ali xüsusi rütbələrin verilməsi haqqında" Sərəncam imzalayıb.

Unikal.org xəbər verir ki, Sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun aşağıdakı əməkdaşlarına III dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri ali

xüsusi rütbəsi verilib:

Musayev Elnur Novruz oğlu - Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun Cinayət təqibindən kənar icraatlar idarəsinin rəisi

Əliyev Vüqar Nurəddin oğlu - Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun Xüsusi müsadirə məsələlərinin əlaqələndirilməsi idarəsinin rəisi

Sultanov Eldar Aslan oğlu - Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun Sənədlərlə və müraciətlərlə işin təşkili idarəsinin rəisi

Əhmədov Mübariz Hüseyn oğlu - Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun Elm-Tədris Mərkəzinin rəisi.

Prezident Ağabəy Əsgərovu vəzifəsindən azad etdi

Ağabəy Məmməd oğlu Əsgərov "Azərbaycan" nəşriyyatının baş direktoru vəzifəsindən azad edilib.

Unikal.org xəbər verir ki, bununla bağlı Prezident İlham Əliyev sərəncam imzalayıb.

Qeyd edək ki, A.Əsgərov 2005-ci ildən "Azərbaycan" nəşriyyatının baş direktoru vəzifəsində işləyib.

"Putin altılıq platformasının müzakirəsinə hazırdır" - Ərdoğan

"Rusiya prezidenti Vladimir Putin hər zaman "altılıq platforması" təşəbbüsünü müzakirə etməyə hazırdır".

Bunu Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Soçidən qayıdarkən təyyarədə jurnalistlərə bildirib.

"Putin bölgə ölkələri üçün "altılıq platforması"nın müzakirəsinə hər zaman hazır olduğunu söylədi", - Ərdoğan deyib.

Qeyd edək ki, bu platforma Azərbaycan, Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan, İran və Ermənistan arasında əməkdaşlığın yaradılmasını nəzərdə tutur.

Baş redaktor:
Zaur Əhməd

"Turanbank" ASC Binəqədi filialı.

H/h: AZ70TURA40050054644700110944

M/H: AZ26NABZ0135010000000027944

Kodu: 504692

Şəhadətnamə № 3150

Ünvan: 8 mk-r. Ə.Naxçıvani 5N

Tel./Fax:(012) 561-65-53

Qazet redaksiyanın kompüter mərkəzində

yiğilib, sahifələnməmiş və

"Futbol+" servis mətbəəsində çap olunmuşdur

Sifariş 252.

Tiraj:2500

Mərkəzi Bankdan kreditlərlə bağlı QƏRAR

Mərkəzi Bank koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar maliyyə sektoruna əlavə dəstəkləyici tədbirlər paketinə daxil olan tədbirin tətbiqi müddətini uzadıb.

Unikal.org-ın məlumatına görə, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri üzrə tətbiq edilmiş məhdudiyət rejiminin yumşaldılması fonunda və iqtisadi aktivliyin tədricən bərpa edilməsi şəraitində Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 30 sentyabr 2021-ci il tarixli 26 nömrəli qərarına əsasən reqlulyativ dəstək tədbirlərinə yenidən baxılıb.

Ölkədə pandemiya şəraitinin davam etdiyi nəzərə alınaraq pandemiya təsirlənmiş fiziki şəxslər və sahibkarlıq subyektlərinin maraqlarının qorunması və dəstəklənməsi tədbirlərinin müddəti bir daha uzadılıb.

Belə ki, kredit öhdəliklərinin gecikdirilməsi halında borcalanlardan əlavə cərimə faizi, dəbbə pulu və digər cərimələrin hesablanmaması, borcalanların kredit öhdəlikləri üzrə gecikmələrlə bağlı onların kredit tarixçələrinin pisləşdirilməməsi barədə kredit təşkilatlarına verilmiş tövsiyələr əlavə olaraq üç ay müddətinə uzadılıb və 1 yanvar 2022-ci il tarixinədək qüvvədə saxlanılıb.

Azərbaycan və Türkiyə hərbiçilərinin təliminə dair memorandum təsdiqləndi

Milli Məclisin bu gün keçirilən iclasında "Azərbaycan Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında Azərbaycan Ordusu və Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin xüsusi təyinatlılarının təliminə dair" Anlaşma Memorandumunun təsdiq edilməsi haqqında" qanun layihəsi müzakirəyə çıxarıldı.

"Unikal" xəbər verir ki, Anlaşma Memorandumu 1 (bir) il müddətində etibarlıdır və tərəflərdən birinin bu Anlaşma Memorandumunun müddətinin bitməsinə ən azı 90 (doxsan) gün qalmış digər tərəfə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı şəkildə ləğvetmə tələbini göndərmədiyi təqdirdə bu Anlaşma Memorandumu növbəti bi-

rillik müddətlərə uzadılır.

Memoranduma əsasən, göndərən ölkənin heyəti əvvəlcədən müəyyən edilmiş yerdəyişmə müddəti üçün kifayət edəcək miqdarda dərmanla və ləvazimatlara yola düşəcək.

Ev sahibi ölkə təcili tibbi xidmətləri və təcili təxliyə xidmətlərini göndərən ölkənin heyətinə ödənişsiz olaraq təmin edəcək. Gön-

dərən ölkənin heyətinin sığorta haqları müalicə xidməti xərcləri göndərən ölkə və ya göndərən ölkənin heyətinin özü tərəfindən ödəniləcək.

Ev sahibi ölkə yaralanma və ya ölüm halında göndərən ölkəni məlumatlandıracaq. Ölüm halında ev sahibi ölkə göndərən ölkənin siyasətinə riayət edilməsini təmin etmək üçün prosedurlardan və ya yarılmadan əvvəl göndərən ölkə ilə koordinasiya edəcək. Göndərən ölkənin bir təmsilçisi (mümkünsə həkim) yarıma zamanı iştirak etmə və yekun yarıma raportunun bir nüsxəsini əldə etmə səlahiyyətinə malikdir.

Sənəd müzakirələrdən sonra səsverməyə çıxarılaraq qəbul edilib.

Ev dustaqlığına buraxılan sabiq icra başçısı yenidən həbs olundu

Bu gün Yevlax şəhər İcra Hakimiyyətinin sabiq başçısı Qoca Səmədovun məhkəməsi keçirilib.

Unikal.org-un əldə etdiyi məlumata görə, sabiq icra başçısı Şəki Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim qarşısına çıxarıldı. Məhkəmə bir müddət öncə ev dustaqlığına buraxılan Q. Səmədovun bu iltizamını ləğv edib. Onun barəsində 7 il müddə-

tinə həbs qərarı verilib. Q. Səmədov yenidən həbsxanaya qaytarılıb.

Qeyd edək ki, Q.Səmədov 2019-cu ildə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti (DTX) tərəfindən həbs edilib. Bir müddət öncə onun barəsində olan həbs qətimkan tədbiri səhhəti ilə əlaqədar dəyişdirilib,barəsində başqa yerə getmək barədə iltizam tədbiri seçilib.

Orxan Həsəni

Erməni terrorçular Qarabağdakı bu mövqelərdən çıxarıldı

Qarabağdakı Rusiya sülhməramlılarının sabiq komandanı Rüstəm Muradovun postunu müvəqqəti icra edən general-mayor Mixail Kosobokovun vaxtında Tərtər rayonunun Talış və Suqovuşan kəndləri ilə üzbuüz ərazilərdə yerləşən, rus sülhməramlılarının müvəqqəti nəzarətində olan Azərbaycan torpaqlarında qurulan 10-a yaxın erməni səngəri, müşahidə məntəqəsi boşaldılıb, erməni silahlıları çıxarıldı və həmin mövqelər partladılıb.

"Unikal" xəbər verir ki, bu sözləri axar.az-a açıqlamasında hərbi

mütəxəssis Ədalət Verdiyev deyib.

Mütəxəssis bildirib ki, sözügedən mövqelərdə artıq UAZ Patriot markalı maşınlarla rus sülhməramlıları patrul xidmətinə həyata keçirilir: "Əslində bu proses ələ ilk gündən, yeni rus sülhməramlılarının ərazilərimizə yerləşdirilmə-

silə paralel olaraq baş verməli idi. Düzdür, Kəlbəcər, Ağdam, Laçın rayonlarında, eləcə də Qubadlı və Zəngilan rayonlarının 100-ə yaxın kəndindən erməni silahlıları tamamilə çıxarıldı. Amma yeni ildən sonra bu proseslərdə ləngimə gördük. Yalnız ləngimə deyil, həm də erməni silahlıları rus sülhməramlılarının gözü önündə Azərbaycan torpaqlarında səngər qazdılar, möhkəmləndilər. Bir neçə dəfə atəşkəsi pozdular, eyni zamanda, Azərbaycan hərbiçilərindən xəsarət alan da oldu. Buna qarşı Azərbaycan tərəfi dəfələrlə xəbərdarlıq, bəyanat da səsləndirib".

Gömrük Məcəlləsinə dəyişiklik edildi

Milli Məclisin iclasında Gömrük Məcəlləsinə dəyişiklik layihəsi birinci oxunuşda müzakirəyə çıxarıldı.

Unikal.orgun xəbərinə görə, sənəd barədə Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verib.

O bildirib ki, sahibkarlar daxilə emal xüsusi gömrük rejimi ilə (müəyyən malların emal edildikdən sonra ixrac edilməsi məqsədilə ölkəyə gətirilməsi) mallar idxal etdikləri zaman gömrük borc-

unun yarandığı və ya yarana biləcəyi hallarda onun ödənilməsinə təminat verməli idilər (Bu borc adətən idxal olunan malların 1 il ərzində ixrac edilməməsi halında yaranır).

Təklif olunan dəyişiklik belə bir təminatın məcburi olmamasını özündə ehtiva edir. Bu isə sahibkarları təminat vermək üçün bir çox xərclərdən azad edəcək, xarici hüquqi şəxslər üçün isə Azərbaycanda xidmət almaq və investisiya yatırmaq üçün daha əlverişli şərait yaradacaq.

Milli Məclisinin 2021-ci il payız sessiyasında Vətən müharibəsinin başlanmasının ildönümü ilə əlaqədar bəyanat qəbul edib.

"Unikal"ın məlumatına görə, bəyanatda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq miqyasda tanınmış ərazisinin Ermənistan tərəfindən işğalına son qoyulmasını, dövlətimizin ərazi bütövlüyünün bərpasını təmin etmiş 44 günlük Vətən müharibəsinin başlanmasından 1 il keçir.

Azərbaycanın əzəli tarixi torpağı olan Qarabağ əsərdən azad edilməsi son iki yüz ilə yaxın dövrdə xalqımızın məruz qaldığı torpaq itkiləri, etnik təmizləmələr və deportasiya silsiləsinə son qoymuş və onun tarixində yeni dövr açmışdır.

Bildirilir ki, Ermənistan Respublikasının heç bir tarixi və hüquqi faktlara söykənməyən əsassız ərazi iddiaları və təcavüzkarlıq siyasəti ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində Azərbaycan Respublikası ərazisinin 20%-nin işğal olunmasına gətirib çıxarıb. Ermənistan və Azərbaycanın işğal olunmuş ərazisində qəddarcasına etnik təmizləmə aparılmış, 1 milyon azərbaycanlı ata-baba yurdlarından qovulmuşdur. Azərbaycanlılara qarşı milli nifrət və düşmənçilikdən qaynaqlanan dəhşətli cinayət aktları həyata keçirilmiş, XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən olan Xocalı soyqırımı, bir sıra digər soyqırımı əməlləri törədilmişdir.

Dörd ilə yaxın davam edən birinci Qarabağ müharibəsinin gedişində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 20 minə yaxın azərbaycanlı qətlə yetirilmiş, 50 mindən çox adam yaralanmış və ya şikəst edilmişdir. 4750 nəfər əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüşdür. 877 şəhər, kənd və qəsəbə qarət edilmiş, dağıdılmış və yandırılmışdır. İşğal olunmuş ərazilərdə Azərbaycanın tarixi, milli və mədəni irsi amansızlıqla məhv edilmişdir.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnamələrdə, eləcə də BMT Baş Məclisinin 2008-ci ildə qəbul etdiyi 62/243 nömrəli qətnamədə, bir sıra nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların aktlarında Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü və suverenliyi təsdiq edilmiş, Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal etdikləri ərazilərdən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb edilmiş, daimi yaşayış yerlərindən didərgin düşmüş insanların öz geri dönməsi hüququ təsdiq edilmişdir. Munaqişənin nizam salınması üçün vasitəçilik səyləri göstərən ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsərdər ölkələrinin, yeni ABŞ, Rusiyanın və Fransanın dövlət başçıları dəfələrlə bəyan etmişlər ki, status-kvo qəbul edilməzdir, dəyişməlidir və məsələ tezliklə öz həllini tapmalıdır. Təəssüf ki, munaqişənin həll edilməsi üçün Minsk Qrupunun və digər beynəlxalq təşkilatların göstərdikləri səylər Ermənistanın qeyri-konstruktiv və pozucu

mövqeyi üzündən heç bir səmərə verməmişdir. Üstəlik bölgədə sülh və sabitlik yaradılmasında marağı olmayan xarici qüvvələrdən dəstək alaraq, Ermənistan Respublikası aparılan danışıqlar prosesini pozmaq və özge torpaqlarının işğalını əbədləşdirmək üçün davamlı cəhdlər göstərmişdir.

Beynəlxalq təşkilatların qətiyyətsizliyindən istifadə edən Ermənistan tərəfi 2016-cı ilin aprel ayında, 2020-ci ilin iyul və avqust aylarında Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin ön mövqələrinə hücum etmiş və dinc yaşayış məntəqələrini iriçaplı toplardan, raket qurğularından, zirehli texnikadan və atıcı silahlardan atəşə tutmuşdur. Bu təxribatlara cavab olaraq Azərbaycan Respublikasının gördüyü tədbirlər Ermənistan silahlı qüvvələrinin canlı qüvvə və hərbi texnika sarıdan böyük

lər, habelə qadağan olunmuş ağır fosforlu və kaset tipli mərmilər ilə edilən hücumlar müharibə cinayətləri və insanlıq əleyhinə cinayətlərdir.

Dinc yaşayış məntəqələrinə 227 raket və 30 minə yaxın mərmir atılmış, nəticədə 100-dən çox dinc sakin, o cümlədən 11 uşaq qətlə yetirilmiş, 450-dən çox insan yaralanmışdır.

Azərbaycan ərazisində 12 min mülki infrastruktur obyektinə, o cümlədən fərdi evlər və çoxmənzilli yaşayış binaları dağıdılmış və ya onlara ciddi ziyan vurulmuşdur.

Lakin bu qanlı hücumlar və vəhşilik əməlləri Azərbaycanı öz məqsədindən geri döndərə bilmədi. O dəhşətli günlərdə bütün xalqımız, o cümlədən Ermənistanın dövlət terrorizmi aktlarına məruz qalan dinc şəhərlərin sakinləri Ali Baş Ko-

liyyətin yeni formatını təqdim etdi. Bəyanatın müddəalarına uyğun olaraq, Kəlbəcər, Ağdam və Laçın rayonları dinc yolla Azərbaycana qaytarıldı.

Azərbaycan BMT-nin, digər beynəlxalq təşkilatların munaqişəyə dair sənədlərinin icrasını faktiki təmin edərək, ərazi bütövlüyünün bərpasına nail olmuş, Cənubi Qafqaz bölgəsində yeni geosiyasi realıq yaratmışdır. Azərbaycanın əzəli və tarixi torpağı olan Qarabağın həyatında yeni dövr - bərpa və quruculuq dövrü başlanmışdır.

30 illik işğal dövründə vandalcasına viran qoyulmuş torpaqlarda yaşayış məntəqələrinin bərpası layihələri həyata keçirilir, infrastruktur obyektləri qurulur, hava limanları, yollar, körpülər, tunellər, digər obyektlər inşa olunur, elektrik, su xətləri çəkilir. Məcburi

ada əleyhinə minalar basdırmış və ısrarlı tələbələrə sonra minalanmış sahələrin kiçik bir hissəsinin xəritəsini vermişdir. Lakin məlum olmuşdur ki, həmin xəritə real vəziyyətin yalnız 25%-ni düzgün əks etdirir. Minalanmış bütün ərazilərin düzgün xəritələrini verməkdən imtina edilməsi Ermənistanın törətdiyi çoxsaylı müharibə cinayətlərindən biridir. Hərbi əməliyyatların başa çatmasından sonrakı dövrdə 159 insan, o cümlədən, mülki şəxslər Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən basdırılmış minaların partlaması nəticəsində həlak olmuş və yaralanmışlar.

Xüsusi narahatlıq doğuran cəhət budur ki, bəzi dövlətlər öz maraqlarını həyata keçirmək vasitəsinə çevirdikləri munaqişəyə son qoyulması ilə barışmaq istəmirlər. Bu dövlətlər öz bəyanatları və hərəkətləri

Parlament Vətən müharibəsinin ildönümü ilə bağlı bəyanat qəbul etdi

itkilər verməsinə gətirib çıxarmışdır. 2020-ci il sentyabrın 27-də növbəti təxribatdan sonra Azərbaycan Respublikası BMT-nin Nizamnaməsinin verdiyi özünümüdafiə hüququndan istifadə etmiş və təcavüzkarı sülhə məcbur etmək, Azərbaycan torpaqlarının işğalına son qoymaq məqsədi ilə əks-hücum əməliyyatına başlamışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Silahlı Qüvvələri ilk günlərdən Ermənistan silahlı qüvvələrini ağır məğlubiyyətə uğratmışlar.

Döyüş meydanında aciz durumda qalan Ermənistan silahlı qüvvələri beynəlxalq hüquq normalarını və prinsiplərini, o cümlədən 1949-cu il 12 avqust tarixli Cenevrə konvensiyalarını kobudcasına pozaraq dinc əhaliyə qarşı dəhşətli cinayətlər törətmişlər. Cəbhə xəttindən uzaqda yerləşən Gəncə, Mingəçevir, Bərdə, Tərtər, Qəbələ şəhərlərinə, Siyəzən, Xızı rayonlarına, digər yaşayış məntəqələrinə ballistik raket-

mandanın ətrafında daha sıx birləşdilər.

Müharibə cinayətlərinin və insanlıq əleyhinə cinayətlərin qarşısının alınması üçün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin həyata keçirdiyi əməliyyatlar işğalçı qüvvələrə sarsıdıcı zərbələr endirilməsinə, onların minlərcə canlı qüvvəsinin, çoxlu sayda hərbi texnikasının və silahlarının məhv edilməsinə və ya qənimət götürülməsinə gətirib çıxardı. Ölkəmizin işğal altında olan ərazisinin böyük hissəsi, o cümlədən Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı rayonları, Şuşa şəhəri, Suqovuşan və Hadrut qəsəbələri, ümumən 300-ə yaxın yaşayış məntəqəsi azad edildi.

Döyüş meydanında qazanılmış parlaq və möhtəşəm qələbə siyasi müstəvidə əldə edilən uğurlar ilə möhkəmləndirildi. 2020-ci il noyabrın 10-da Azərbaycan, Rusiya prezidentlərinin və Ermənistan baş nazirinin imzaladıqları üçtərəfli bəyanat 30 ildən artıq davam edən munaqişəyə son qoyaraq, Cənubi Qafqaz bölgəsinin gələcək inkişafına yönələn fəa-

köçkünlərin mümkün qədər tez müddətdə doğma yurdlarına qayıtması üçün şərait yaradılır.

Regionda dinc həyatın sahmana salınması, davamlı sülhün təmin edilməsi üçün Azərbaycanın lazımı addımlar atdığı bir vaxtda, təəssüf ki, Ermənistan bəzi dairələr və onları dəstəkləyən qüvvələr revanşist planlar qurur, hərbi məğlubiyyətin əvəzini çıxmaq, Azərbaycan torpaqlarını yenidən işğal etmək, bir daha regionu fəlakət girdabına sürükləmək xəyalları ilə yaşayırlar. Müharibə başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının hakimiyyət orqanları Ermənistan Respublikasına dəfələrlə müraciət edərək, ərazi bütövlüyünün qarşılıqlı tanınması şərti ilə böyük sülh müqaviləsi imzalamığı təklif etmişlər. Lakin qarşı tərəf müxtəlif bəhanələr gətirərək sülh təkliflərini qəbul etməkdən yayınmışdır.

Ermənistan Respublikası Azərbaycanla dövlət sərhədinin delimitasiya və demarkasiya olunmamasından istifadə edərək sərhəddə təxribatlar törədir, Rusiya sülhməramlı qüvvələrinin müvəqqəti nəzarət etdiyi Laçın dəhlizi vasitəsi ilə yaraqlıların və hərbi yüklərin daşınmasını təşkil edir, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə qarşı müntəzəm təxribatlar törədir, müharibə başa çatdıqdan sonra yaxalanmış təxribatçıları hərbi əsirlər kimi qələmə verir, ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyası aparır. Darmadağın edilmiş erməni ordusunun bərpası, təcavüzkar dövlətin müasir silahlı və hərbi texnika ilə təchiz edilməsi planları ərən olunmuşdur. Qarabağ ərazisindən hələ də tam çıxarılmamışdır.

Ermənistan tərəfi işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində yüz minlərcə tank və piy-

ri ilə regionda sülh və sabitliyin bərqərar edilməsinə, əslində, mane olurlar. ATƏT-in Minsk Qrupunun səmərəsiz fəaliyyətinin bərpa edilməsinə cəhdlər göstərilir, Qarabağda 20-30 min erməninin yaşadığı əraziyə ayrıca status verilməsi barədə iddialar irəli sürülür.

Unutmaq lazım deyil ki, Azərbaycan Respublikası munaqişəni öz gücü ilə həll etmiş və əvvəlki formatda vasitəçilik səylərinə, əslində ehtiyac qalmamışdır. Digər tərəfdən, Azərbaycan qədim tolerantlıq ənənələrinə malik olan çoxmillətli unitar dövlətdir və burada bütün etnik qrupların nümayəndələri bərabərlik və qarşılıqlı hörmət şəraitində yaşayırlar. Bu ölkə bütün Azərbaycan vətəndaşlarının ümumi və bölünməz vətənidir. Qarabağda yaşayan ermənilər Azərbaycanın digər vətəndaşları ilə eyni hüquq və azadlıqlara malikdirlər və onlara hər hansı statusun verilməsindən söhbət gedə bilməz.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi ümid etdiyini bildirir ki, uzun illər ərzində qanlı munaqişədən əziyyət çəkmiş Azərbaycan Respublikası arasında daimi sülhün bərqərar edilməsi, sivil dövlətlərarası münasibətlərin qurulması, bu dövlətlərin ərazisində Azərbaycan və erməni xalqlarının nümayəndələrinin dinc yanaşı həyatının təmin edilməsi üçün yaranmış tarixi imkan lazımcına dəyərləndiriləcəkdir. Azərbaycan Respublikası bölgənin bütün etnik qrupların nümayəndələrinin firavanlıq şəraitində yaşadığı sülh, sabitlik və inkişaf məkanına çevrilməsi üçün özündən asılı olan bütün tədbirləri görməkdə davam edəcəkdir.

Hüseyn İsgəndərov

İlham Əliyevin adı əbədiləşdirilsin - təklif

Milli Məclisdə Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin adının əbədiləşdirilməsi təklif edilib.

Unikal.org-un xəbərinə görə, bu təkliflə Milli Məclisin bu gün keçirilən iclasında deputat Fəzail Ağamalı çıxış edib.

Deputat həmçinin Nazirlər Kabinetinin şəhid adının əbədiləşdirilməsi ilə bağlı qərarına yenidən baxılmasını təklif edib: "Həmin qərarla şəhid adının əbədiləşdirilməsi prosedurlara dəyişiklik edilməlidir".

Baş nazirdən Səhiyyə nazirliyi ilə bağlı qərar

Nazirlər Kabineti "Epidemik göstərişlərə görə profilaktik peyvəndlərin aparılma müddəti və Qaydasının təsdiq edilməsi barədə" qərara dəyişiklik edib.

Unikal.org xəbər verir ki, bununla bağlı Baş nazir Əli Əsədov qərar imzalayıb.

Qərara uyğun olaraq, Səhiyyə Nazirliyinə yeni səlahiyyət verilib.

Qərarla yoluxucu xəstəliklərin yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə əhali arasında immunsəviyyənin yüksəldilməsi üçün immunoprofilaktik təmin edən qurumların siyahısına Səhiyyə Nazirliyi də əlavə olunub.

Belə ki, bundan sonra nazirliyin və idarəetmə orqanlarının müvafiq strukturları tərəfindən profilaktik peyvəndlər aparılacaq.

Xatırladaq ki, bu səlahiyyət övvəllər də nazirlikdə olub. Amma ötən ilin noyabr ayında Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə bu səlahiyyət nazirlikdən alınmışdı.

Eldar Sultanova general-mayor rütbəsi verildi

Xəbər verdiyimiz kimi, Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun əməkdaşlarına ali xüsusi rütbələrin verilməsi haqqında" Sərəncam imzalayıb.

Unikal.org-un məlumatına görə, sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun Sənədlərlə və Müraciətlərlə İşin Təşkili İdarəsinin rəisi Sultanov Eldar Aslan oğluna III dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri ali xüsusi rütbəsi verilib.

Müharibə əlilləri bəzi dövlət rüsumlarından azad olundu

Müharibə ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər məhkəmədə verilən iddialar, mənzil və ya ev (evin bir hissəsi) alqı-satqısı və dəyişdirilməsi ilə bağlı notariat üzrə dövlət rüsumu ödəməkdən azad olunublar.

"Unikal"ın məlumatına görə, bu, Milli Məclisin bu gün keçirilən iclasında üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxarılan "Dövlət rüsumu haqqında" qanuna təklif edilən dəyişiklikdə əksini tapıb.

Qanun layihəsi səsverməyə çıxarılaraq üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Artıq 44 günlük müharibənin başlanmasından bir il ötür. Azərbaycanın qələbəsi ilə bitən bu savaştan sonrakı proses bir qədər uzanıb, yəni, yekun sülh sazişi yoxdur. Amma Azərbaycan qalib kimi şərtləri diqtə edir və qəti mövqeyini bəyan edib. "Unikal" qəzetinə müsahibə verən siyasi şərhçi Zəlimxan Məmmədli ilə söhbətimiz də bu mövzuda oldu.

-Azərbaycan ötən ilin sentyabrına qədər bir neçə dəfə təxribatlarla üzləşdi. İstər aprel döyüşləri, istərsə də Tovuz hadisələri olsun, bir neçə dəfə cəhdlər oldu ki, Rusiyanın qoşunları Azərbaycana gəlsin. Ötən il isə real olaraq Türkiyə meydana girdi, vəziyyət fərqli istiqamətdə inkişaf elədi. Noyabr 10-da üçtərəfli bəyanat imzalandı. Belə götürəndə Rusi istəyinə nail oldu. Bölgəyə hərbi güclə girib. Təbii ki, iki müharibə aparən ölkə arasında kimsə vasitəçi olmalı idi, amma bir

dillərinin inkişafı ilə bağlı məsələlər də sülh sazişində əksini tapa bilər. O cümlədən Ermənistandan qovulmuş soydaşlarımızın geri qaytarılması məsələsi də qoyula bilər. Ağır ola bilər, amma tərəflər arasındakı məsləni həll etmək, ədaləti bərpa etmək üçün qeyd etdiyim şərtlər daxilində orta qərarə gəlinməlidir.

-Ermənistan tərəfi bu şərtləri qəbul edərmi?

-Güclü tərəf hər zaman dikte edir. Biz güclü olarıqsa, bunu edə bilərik. Biz Ermənistanı yeni pəncərəyə açmağa və bəyan edirik ki, Cənubi Qafqaz dövlətlərinin dinc və yanaşı yaşamasının tərəfdarıyıq. Bununla da biz sabit Qafqaz zonası yarada bilərik. Yoxsa birinin diqtəsi, birinin maksimalist şüarları, Ermənistanın ərazi iddiaları qalacaqsa, heç bir sakitlik olmayacaq. Bu da İranın, Rusiyanın xeyrinə olacaq. Zaman-zaman da gərginlik ocağı yaranacaq, hər iki tərəfdən in-

sa ilə Rusiya ədalətli mövqə daşıyıcıları ola bilməzlər. Ona görə də format dəyişikliyi ola bilər və burada Türkiyənin də təmsilçiliyinin vacib olduğunu bəyan etməliyik. Hətta Pakistanı da düşünə bilərik. Əgər tərəf varsa, qoy, balanslı şəkildə tərəflər olsunlar. Amma bütün hallarda Azərbaycanın prinsiplial mövqeyi o olmalıdır ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun mandatı ləğv olunmalıdır. Ondan sonra dinc, yanaşı yaşamaqla bağlı müzakirələrə başlamaq olar. Türkiyənin belə bir təklifi var. Azərbaycanın da, hətta son dövrlər Paşinyanın da belə bəyanatı var. Qonşu dövlət kimi Gürcüstanın da belə çağırışı varsa, deməli, üçüncü tərəf olmadan region dövlətləri kimi sülh sazişinə gedən yolu açmalıyıq. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyinin müdaxiləsi olmadan özümüz həll etməliyik.

-Zəlimxan bəy, bəs bundan sonrakı prosesdə Azərbaycan daxili siyasi qüvvələrin rolu han-

"Tarixi şansı dəyərləndirsək, milli maraqlarımıza uyğun sülh sazişi imzalana bilər"

Zəlimxan Məmmədli: "Biz Ermənistanı yeni pəncərəyə açmağa bilərik və bəyan edirik ki, Cənubi Qafqaz dövlətlərinin dinc və yanaşı yaşamasının tərəfdarıyıq"

məsələ var ki, hələ də məsələyə nöqtə qoyulmayıb. İki ölkə arasında sülh sazişi olmayana qədər bölgədə sabitlik mümkün deyil. Bu, olmayana qədər Azərbaycanla Ermənistan arasında çatışmalar olacaq. Burada Rusiya və İranın maraqları təmin olunur.

-Axı bölgədə Türkiyə də var...

-Biz hər şeyi Türkiyənin boynuna atmamalıyıq. Biz qardaş ölkə olsaq da, kimsəyə yük olmalı deyilik. Əksinə, biz Türkiyənin yükünü azaltmalıyıq. Biz Azərbaycan cəmiyyətinin güclənməsinin üzərində işləməliyik. Azərbaycan cəmiyyəti güclənməyə, bizim milli maraqlarımızı təhdid edən saziş ortaya gələ bilər. Biz güclü olmasaq, Rusiyanın hərbi strateji maraqları orda ehtiva oluna bilər.

-Sizcə, belə bir müharibədən sonra tərəflər arasındakı sülh sazişi hansı formada ola bilər?

-Tarixi şansı düzgün dəyərləndirərsək, milli maraqlarımıza uyğun sülh sazişi imzalana bilər. Türkiyə yanımızdadır. Beynəlxalq güclərin əhəmiyyətli hissəsi indi qarşımızda deyil. Əsas odur ki, cəmiyyət olaraq, toparlanmış güc kimi ortada olaq. Sülh sazişinin sərhədləri bu ola bilər ki, beynəlxalq hüquq səviyyəsində tanınan sərhədlər tam bərpa olunur. Etnik separatçılıq və digər radikal addımlardan imtina edilir. Türkiyəyə və Azərbaycana qarşı ərazi iddialarından vaz keçilməlidir. Azərbaycanla Ermənistan arasında bütün kommunikasiyalar açılmalıdır. Ermənistan iqtisadiyyatının dirçəlməsi üçün Azərbaycan, Türkiyə, Rusiya bazarı onların üzünə açılmalıdır. Konfrantasiyalardan iqtisadi müstəviyə keçid o sazişin əsasını təşkil etməlidir. Azərbaycanda yaşayan ermənilərin vətəndaş hüquqlarının yüksək səviyyədə qorunması, mədəniyyət və

sanlar qırılacaq.

-Son günlər ATƏT-in Minsk Qrupunun yenidən vasitəçilik edərək bundan sonrakı danışıqlar prosesinin aparılması məsələsi gündəmə gəlib. Bu barədə nə düşünürsünüz?

-ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlik İnstitutu Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı yaradılmış institutdur. Bu qurumun fəaliyyətinə hələ də xitam verilməyib. İndi bunun gələcək missiyasının nədən ibarət olmasına baxmalıyıq. Yalandan həmsədrliyi söyməklə deyil. Buna hüquqi bir müstəvi yaratmalıyıq.

Rusiyanın Ermənistanı silahlandırması haqqında, Fransanın Ermənistanın açıq şəkildə dəstəkləməsi haqqında bəyanatlar verilib, fakt da ortadadır. Həmin dövlətlər artıq neytral ola bilməz. Yəni, Fran-

si formada olmalıdır?

-Hazırda siyasi arenada qəbul edilə bilməz proses var. Hakimiyyət bir qrup partiyayı müxalifət kimi qəbul edir. Bir neçə partiya isə radikal siyasi qüvvə kimi qələmə verilir hər hansı bir təmas yoxdur. Məncə, öncə ölkədə siyasi arenada demokratikləşməyə nail olunmalıdır. Azərbaycanı siyasi sistemin güclənməsinin yolu demokratiyaya keçid platformasından keçir. Öncə bunu etməliyik ki, hər hansı bir proses zamanı da siyasi arenada bütövlük olsun. Siyasi qüvvələrin də hədəfi bu olmalıdır. Artıq müharibə bitib. Tamam. Quruculuq işlərinə başlanılıb. Tamam. İndi də gəlin, demokratikləşməyə gedək. O zaman bütün problemlər öz növbəsində həllini tapacaq.

Z. Məmmədli

"Azərbaycanın bank sektorunda hələ də zəiflik var və bu, beynəlxalq reyting agentliklərinin hesabatlarında öz əksini tapır" - bunu ötən il yanvarın sonlarında Azərbaycan Mərkəzi Bankının sədri Elman Rüstəmov keçirdiyi mətbuat konfransında demişdi.

"Bank sektorunun sağlamlaşdırılması ilə bağlı işlər davam edir və bu ilin I yarısında, yəni yaxın 5 ayda başa çatdırılacaq", - deyir o, qeyd etmişdi.

Rüstəmovun bəhs etdiyi həmin beş ayda "sağlamlaşdırma"

prosesinin doğrudan da başa çatdığını şübhə altına alır,ən azı bununla bağlı suallar yara-dır. Üstəlik, yada salaq ki, Azərbaycanda vaxtı keçmiş kreditlər mövzusu son zaman-lar yenidən aktuallaşıb. Bu da təsadüfi deyil. Məsələ ondadır ki, sözügedən kreditlərin məbləği bu il avqustun 1-nə 937,5 milyon manat təşkil edib.

Mərkəzi Bankın məlumatına görə, həmin məbləğ iyul ayı ilə müqayisədə 2,5 % çox, ilin əvvəlinə nisbətən isə 5 % çoxdur. İqtisadçıların fikrincə, problemlı kreditlərin sayının artması ilə

böyüyür. Rəsmi rəqəmlərə görə, problemlı kreditlərin həcmi ümumi kredit portfelinin 7 faizinə yaxınlaşır ki, bu da kifayət qədər böyük və təhlükəli həddir. Dünyada qəbul olunmuş praktikaya görə, problemlı kreditlər ümumi kredit portfelinin maksimum 3 faizi civarında ola bilər. Bizdə isə bu rəqəm iki dəfə artıb.

Ekspertlər həyəcan signalı çalırırlar ki, indiki tendensiya davam edərsə, problemlı kreditlər ümumi kredit portfelinin 8-9 faizini də təşkil edə bilər. Bu da kifayət qədər ciddi rəqəm ola-

Elman Rüstəmovun ötən ilki vədi elə vəd olaraq qalıb

Baş bankirin ilyarım öncə verdiyi açıqlama niyə yenidən gündəmə gəldi?

ma" vədi ilə bağlı yalnız onu müşahidə etdik ki, daha bir neçə bank bağlandı. Və belə ay-dın oldu ki, baş bankir "sağlamlaşdırma"nın başa çatdığını deyərək elə bəzi bankların bağlanmasını nəzərdə tutmuş.

Bu günlərdə isə Mərkəzi Bank məlumat yaydı ki, Azərbaycandakı banklar 2021-ci ilin 8 ayı ərzində aktivlər üzrə mümkün zərərlərin ödənilməsi üçün xüsusi ehtiyatın yaradılmasına ayırmaları artırıblar. Bu, kreditlər və digər aktivlər üzrə mümkün zərər riskinin artdığına işarədir. Məlumatda o da qeyd edilirdi ki, 2021-ci ilin 8 ayı ərzində banklar aktivlər üzrə mümkün zərərlərin ödənilməsi üçün xüsusi ehtiyatın yaradılmasına 108,4 milyon manat ayırıblar. Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,4 dəfə çoxdur. 2020-cu ilin 8 ayında banklar ehtiyat üçün 31,8 milyon manatlıq ayırma etmişdilər.

108,4 milyon manatlıq ayırma bank sektorunun 644,8 milyon manatlıq əməliyyat mənfəətinin düşməsinə səbəb olub.

Qeyd edək ki, banklar aktivlər üzrə mümkün zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyatlar yaradırlar. Qaydalara görə, standart aktivləri üzrə mümkün zərərin ödənilməsi üçün yaradılmış ehtiyatlar adi, qeyri-standard aktivləri üzrə mümkün zərərin ödənilməsi üçün yaradılmış ehtiyatlar məqsədlı hesab edilir. Standart aktivlərə qənaətbəxş və nəzarət altında olan aktivlər, qeyri-standard aktivlərə isə qeyri-qənaətbəxş, təhlükəli və ümitsiz aktivlər aiddir. Ödəmə vaxtı 90 gündək keçmiş aktivlər (kreditlər) qənaətbəxş, gecikmə bu müddəti aşdıqda isə qeyri-qənaətbəxş hesab edilir.

Kreditlər və digər aktivlər üzrə mümkün zərər riskinin artdığına işarə sayılan xüsusi ehtiyatların yaradılması bank sektorunda sağlamlaşdırma

bağlı mənfi tendensiyanın davam etməsinə təəccüblənməmək lazımdır. Çünki istehlak kreditləri artdıqca, problemlı kreditlər də artacaq. Ekspertlər deyirlər ki: "İnsanlar işsizlik, sosial problemlərini istehlak kreditləri ilə həll etməyə çalışırlar. Lakin verilən bu kreditlərin faizləri yüksək olduğu üçün sonradan onların geri qaytarılması ilə bağlı problemlər yaşanır. İşsizliklə bağlı problemlərin olmasını, gəlirlərin aşağı düşməsinə nəzərə alaraq rəsmi rəqəmlərə əsasən deyə bilərik ki, Azərbaycanda nominal gəlirlər belə azalıb".

Elə bu səbəbdən də problemlı kreditlər məsələsi kifayət qədər yüksək sürətlə

raq Azərbaycan bank sektorunda stress yarada bilər.

Beləde sual yaranır: Elman Rüstəmovun ötən ilin yanvarında "5 aya bank sektorunda sağlamlaşdırmanın başa çatacağına" dair vədini nə qədər yerinə yetirilmiş saymaq olar? Yoxsa bu da elə vəd olaraq qalmış ümumi, mücərrəd sözlərdir?

Əlavə şərh vermədən nəticə çıxarmağı oxucuların ixtiyarına buraxırıq. Çünki hər şey o qədər sadə və bəsitdir ki, nəticə çıxarmaq üçün nə bank mütəxəssisi olmağa ehtiyac var, nə də iqtisadi savad sahibi olmağa...

Bəlkə yanılırız?!

Sənən Mirzə

DSX-dən İranla sərhəddə əməliyyat: Saxlanılan var

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) tərəfindən dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi, narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və silah-sursatın qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində tədbirlər davam etdirilir.

DSX-in Mətbuat Mərkəzindən Unikal.org-a bildirilib ki, sentyabr ayı ərzində Dövlət Sərhəd Xidməti Sərhəd Qoşunlarının "Horadiz" və "Göytəpə" sərhəd dəstələrinin əməkdaşlarının sayıqlığı nəticəsində təxmini çəkisi 28 kiloqram 240 qram narkotik vasitəyə, 1620 ədəd psixotrop və güclü təsirli dərman preparatlarına bənzər maddələrin, eləcə də silah-sursatın dövlət sərhədindən qaçaqmalçılıq yolu ilə İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikasına keçirilməsinə qarşısı alınmışdır.

Dövlət sərhədinin gücləndirilmiş mühafizəsinin təmin edilməsi üzrə həyata keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində 06 sentyabr tarixində Biləsuvar şəhəri, 15 sentyabr tarixində Cəbrayıl rayonunun Əmirvarlı və Cəlilabad rayonunun Kövüzbulaq kəndləri istiqamətində dövlət sərhədinin yaxınlığında ümumi çəkisi 18140 qram narkotik vasitəyə bənzər maddələr (15515 qram "heroin", 375 qram "marixuana", 310 qram "metamfetamin" və 2300 qram növü bilinməyən dərman) aşkarlanaraq götürülmüşdür.

Sentyabr ayının 30-da saat 03:40 radələrində Beyləqan rayonunun Əmirzeyidli kəndi yaxınlığında yerləşən sərhəd zastavasının ərazisində xidmət aparən sərhəd naryadı tərəfindən dövlət sərhədinin İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikası istiqamətində pozulmasına dəlalət edən əlamətlər aşkar edilmiş, sərhəd zastavası dərhal "Silaha" komandası ilə qaldırılmış, ərazi qapadılmışdır. Keçirilmiş sərhəd axtarışı və əməliyyat tədbirləri nəticəsində ərazidə əlində bağlama ilə hə-rəkət edən bir nəfər şübhəli şəxs saxlanılmışdır.

Araşdırma zamanı qeyd olunan şəxsin əvvəllər dəfələrlə məhkum olunmuş Bakı şəhər sakini 1976-cı il təvəllüdü Ağayev Asif Ağacəfər oğlu olması müəyyənləşdirilmiş, onun əlindəki bağlamaya baxış zamanı içərisində ümumi çəkisi 10100 qram narkotik vasitəyə bənzər maddələr (9100 qram "heroin", 300 qram "metamfetamin", 700 qram "marixuana" və 1620 ədəd güclü təsirli dərman preparatları), 1 ədəd 9 mm kalibrli "AKREP 2004 magnum" markalı tapança, 1 ədəd güllə darağı və 2 ədəd güllə aşkar olunaraq götürülmüşdür.

Faktlar üzrə əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

"Yeniyyətmələr də vaksin vurdurmalıdır!" - AÇIQLAMA

Rusiyalı allerqoloq-immunoloq Vladimir Bolibok və Lomonosov adına institutun molekulyar biologu Maksim Skulçayev hazırda dünyada koronavirusun əsas ötürülmə kanalını, yolunu açıqlayıblar. Belə ki, alimlər əsas kanalların yeniyyətmələr, 18-20 yaşlı gənclər və uşaqlar olduğunu bildirib. Həmçinin qeyd edib ki, nə qədər ki, yeniyyətmələr peyvənd olunmayıb, pandemiyanın səngiməyini gözləməyin.

Azərbaycanda da yeniyyətmələr arasında vaksinasiyaya ehtiyac var?

Mövzu ilə bağlı infeksiyoz Mərdan Əliyev Bakıvaxtı.az-a danışdı: "Əlbəttə indi uşaqlar, xüsusən yeniyyətmələr arasında virusa yoluxanların sayının daha çox olması gözləniləndir. Çünki məktəblər və universitetlər açıldı, nəticədə, yeniyyətmələr həmin yerlərdə toplaşaraq virusun yayılmasına şərait yaradacaqlar. Digər məsələ ondan ibarətdir ki, yeniyyətmələrdə elə də güclü imunitet yoxdur. Onlar pandemiya dövründə daha çox evdə oldular deyərək aktiv yoluxan qrupa daxil olmadılar. Ona görə də, onlarda təbii immunitet yaranmadı. Bu səbəbdən bundan sonra yeniyyətmələrin virusa yoluxma ehtimalı daha çoxdur. Məsələ burasındadır ki, yeniyyətmələr vaksin olunmayıb, ancaq yaşlı insanların çoxu həm virusa yoluxub sağalıb, həm də vaksin olunublar. Ona görə də, indi virusun daha çox yeniyyətmələr arasında yayılma ehtimalı var. Ancaq yaxşı tərəf odur ki, bu yeniyyətmələr sağlamdır və yanaşı xəstəlikləri yoxdur. Ona görə də, onlarda bu xəstəlik yüngül simptomlarla gedə bilər. Çox böyük faiz nisbətində də xəstəxana şəraiti tələb olunmayacaq. Həmçinin, xəstəliyi yüngül formada keçirəcəkləri üçün yoluxma ehtimalları da az olacaq. Amma yenə də ailə üzvlərində yaşlı şəxslər varsa, onları yoluxdura bilərlər. Yeniyyətmələrin peyvənd olunması məsələsinə gəldikdə isə, təbii ki, vaksin olunmalıdırlar, mən də bunun tərəfdarıyam. Onu da deyim ki, bu məsələ əvvəldən var. Qrup halında əvvəlcə yaşlı şəxslərdən başlandı deyərək azyaşlılara doğru gedir. Artıq bir neçə ay bundan qabaq Avropa və Türkiyədə 12-15 yaşa qədər uşaqların peyvənd olunması məsələsi qaldırıldı və o proses hələ də davam edir".

Rafael Cəbrayilovun cinayət işinə xitam veriləcək - Vəkilindən AÇIQLAMA

Xəbər verdiyimiz kimi, həbs edilən sabiq deputat Rafael Cəbrayilov "Yeni Klinika"da koronavirus səbəbindən dünyasını dəyişib.

R.Cəbrayilovun vəkili Tərhan Azayev sabiq deputatın cinayət işinə xitam verilib-verilməyəcəyi ilə bağlı Unikal.org-a açıqlama verib:

"Təqsirləndirilən şəxs

öləndən sonra, yəqin ki, növbəti məhkəmə prosesində onun barəsində açılan cinayət işinə xitam veriləcək".

Qeyd edək ki, cari ilin aprel ayında iş üzrə toplanmış sübutlar əsasında Rafael Cəbrayilova Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2 (dələduzluq- külli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə) və 308.2 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə-ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə ittiham elan edilib və onun barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Murad İbrahimli

Polisə müraciət edən qadının məxfiliyi qorunur?

Xəbər verdiyimiz kimi, bu gün səhər saat 9 radələrində Nizami Rayon Polis İdarəsinin Post Patru Xidmətinin əməkdaşı, polis nəfəri İsmayıl Məmmədov xidmətdə olarkən həyat yoldaşı Xanım Məmmədovanın ailə münafiqəsi zəminində ondan 24-cü Polis Şöbəsinə şikayətə gəldiyi barədə məlumat alıb. O, dərhal şöbəyə gəlib və üzərində olan xidməti silahdan atəş açaraq X.Məmmədovunu orada qətlə yetirib.

Özünü qorumaq və həyatı təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə polis bölməsinə müraciət edən qadının həyatı üçün daha böyük təhlükə yaranıb. Bəs görəsən polis bölməsinə müraciət edən qadının məxfiliyi niyə qorunmayıb? Bu proses qanunda necə tənzimlənir?

Məsələ ilə bağlı Unikal.org-a açıqlama verən Siyasi və Hüquqi Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Xəyal Bəşirov bildirib ki, əgər qadının həyatı üçün təhlükə varsa, polisə müraciət etdiyi zaman onun məxfiliyi tam şəkildə qorunmalıdır:

"Hətta bu məxfilik o dərəcədə qorunmalıdır ki, hüquq-mühafizə orqanları hərəkətə keçdikdən sonra həmin qadının həyatı təhlükəsi sovuşmalıdır. Polisə öz həyatını qorumaq üçün müraciət edən şəxsin həyatı üçün təhlükə yaranacaqsa, hətta bu günkü kimi ölümünə səbəb olacaqsa, onda müraciət etməyinin nə mənası qaldı?!"

Mühafizə orderi nədir və nə qədər müddətə çıxır?

X.Bəşirov deyir ki, Mülki prosessual məəcəlləmizdə mühafizə orderi deyilən anlayış var ki, bu həm qısa, həm də uzun müddətli ola bilər: "Əgər qadın həyat yoldaşının onun həyatı üçün hər hansı təhlükə törətməsi ilə bağlı təhdidlər görürsə, bu zaman müvafiq qurumlara müraciət edə bilər. Həmin qərara əsasən ona mühafizə orderi verilir. Mühafizə orderinin qüvvədə olduğu müddətdə həyat yoldaşı ona yaxınlaşa bilməz".

X.Bəşirovun sözlərinə görə, mühafizə orderi qısa müddətdə məhkəmə tərəfindən çıxır: "Həmin şəxsin həyatı üçün təhlükənin qarşısını alacaq müddətdə həyata keçirilir. Gələcəkdə bu kimi halların qarşısını almaq üçün məxfiliyin qorunması məsələsində ciddi olmaq lazımdır".

"Təmiz dünya" Qadınlara Yardım İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalova isə diqqətə çatdırıb ki, bizim qanunda qadının təhlükəsizliyi ilə bağlı operativlik yoxdur:

"Bu məsələdə ilkin müraciət olunan anda şəxs sığınacaqğa göndərməli və qiymətləndirilmə aparılmalıdır. Qanunda olmadığı üçün polis sadəcə profilaktik tədbirlər aparır. Qanun polisin vəzifə və səlahiyyətinə birbaşa qadının təhlükəsizliyini təmin etmək, istiqamətləndirmək məsələlərində konkret öhdəlik qoymur. Ya polisin yanında sosial işçilər olmalıdır ki, vəziyyəti yerində qiymətləndirsin. Yaxud da qurumlar arasında məxfilik olmalıdır. Həmin şəxsin müraciətləri araşdırılana qədər məxfi qalmalıdır. Boşluqlar olan məsələlər toplanılmalı və bununla bağlı dəyişikliklər edilməlidir.

Könül Oruc

Azərbaycanın səhiyyə nazirinin birinci müavini, səhiyyə nazirinin vəzifələrini müvəqqəti icra edən Teymur Musayev kadr islahatlarını davam etdirir. Yerli mətbuat xəbər verib ki, nazir vəzifəsini icra edən T.Musayev Səhiyyə Nazirliyində (SN) mühim vəzifə tutan bir neçə şəxsi işdən çıxarıb.

Onların arasında Səhiyyə Nazirliyi aparatının rəhbəri Nadir Zeynalov, Beynəlxalq əməkdaşlıq və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəhbəri Samir Allahverdiyev, Ümumi şöbənin rəhbəri Ləman Əlizadə və QİÇS-

likdir.

Bundan başqa, unutmayaq ki, Oqtay müəllimin nazir olduğu dövr eyni zamanda ölkə əhalisinin yerli səhiyyə müəssisələrinə inamının kəskin zəifləməsi ilə xarakterizə edilə bilər. İmkanlı şəxslər - vəzifəli, biznesmenlər sağlamlıqlarını Avropa və Amerikanın tibb ocaqlarına etibar edərkən Azərbaycan səhiyyəsindən əlini üzümüş sadə vətəndaşlar isə borc-xərclə də olsa İrana, Gürcüstana, Türkiyəyə, Rusiyaya üz tutmaq məcburiyyətində qaldılar. Bu hər il milyonlarla manatın ölkədən çıxması demək idi. Həm də dövlətin yüz

təqdirləyicidir. Üstəlik, qeyd etmək lazımdır ki, T.Musayevin postundan kənarlaşdırıldığı vəzifələrin bir çoxu ilə bağlı cəmiyyətdə mənfəi fikir mövcuddur. Onların barəsində mətbuatda çoxsaylı tənqidlərə, ittihamlara rast gəlinir. Məsələn, uzun illərdir yerli media yazır ki, adıçəkilən nazirlikdəki yeyintilərin əhəmiyyətli hissəsini obyektivliyi şübhə altında olan tenderlər vasitəsilə həyata keçirilən təmir-tikinti işləri təşkil edir. Bununla bağlı indiyədək KİV-də çoxsaylı, təkzibolunmaz faktlara söykənən yazılar dərc olunub. Lakin buna baxmayaraq, Şirəliyev nə həmin

Səhiyyə Nazirliyi Oqtay Şirəliyevin kadrlarından təmizlənilir

Bu qurumun bəzi vəzifəliələrinin işdən azad edilməsi ilə yanaşı, keçmişdə yol verilən yeyintilər barədə də araşdırmalara başlanılmalıdır

lə Mübarizə Mərkəzinin direktoru vəzifəsini icra edən Esmira Alməmmədova da var.

Teymur Musayevin vəzifədən uzaqlaşdırıldığı şəxslər sırasındadır Zahir Qəribov da var. Z.Qəribov nazirliyin Əsaslı Tikinti İdarəsinin rəisi idi və nazirlikdəki yeni tikilən, təmir edilən müəssisələrə nəzarət edirdi. Bir çoxları bu işdən azad olunmaları Səhiyyə Nazirliyində "təmizləmə əməliyyatı" kimi qiymətləndirir və qeyd edirlər ki, səhiyyə nazirinin birinci müavini, səhiyyə nazirinin vəzifələrini müvəqqəti icra edən Teymur Musayev eks-nazir Oqtay Şirəliyevin kadrlarını bu qurumdan kənarlaşdırmaq məşğuldur. Eyni zamanda hesab edilir ki, bu "təmizləməyə" adıçəkilən nazirliyin xüsusi ehtiyacı var. Belə ki, bu qurumda uzun illər boyunca kök salmış rüşvət və korrupsiyanın aradan qaldırılmasında Şirəliyevlə yanaşı onun kadrları ilə vidalaşılması da ciddi əhəmiyyətə ma-

milyonlarla manat ayırdığı bir sahədə yanlış idarəçiliyin təzahürü idi. Bir yandan müasir xəstəxanalar, tibb mərkəzləri tikilir, ən müasir tibbi qurğular, cihazlar alınır, lakin o biri yandan vətəndaş həmin xəstəxanalara, tibb mərkəzlərinə güvənməyib ölkə kənarına üz tursunsa, Oqtay müəllim bizi məzur görsün: deməli, o və ətrafı öz işini düzgün qura bilməmişdi! Səhiyyə sistemində köhnədən qalan vərdişlər at oynatmağa davam verdirdisə, tibbi xidmətin keyfiyyəti tikilən xəstəxanaların gözqamaşdırın görünüşü, alınan müasir cihazların standartları ilə tərs mütənəsb idisə, deməli, bunun məsuliyyətini də Şirəliyev və komandası daşımalıdır. Qısaqı, eks-nazirin vəzifədən uzaqlaşdırılması ilə məsələ bitmir, onun nazirlikdəki adamları üçün də yolun sonu açıq görünür.

Elə SN-də mühüm vəzifə tutan bir neçə şəxsin işdən azad edilməsi də bu baxımdan

korrupsiya əməllərinin araşdırılmasına göstəriş verib, nə də bu yeyintilərə son qoyulmasına! Odur ki nazirliyin Əsaslı Tikinti İdarəsinin rəisi Zahir Qəribovun işdən azad edilməsinə təbii yanaşmaq lazımdır. Üstəlik, indiyədək SN-də təmir-tikinti işlərinə xərclənən on milyonlarla manatın aqibəti də ciddi araşdırma, yoxlama mövzusu olmalıdır. Həmçinin yazıda adları çəkilən vəzifəli şəxslərin postlarından uzaqlaşdırılması ilə kifayətlənmək olmaz. Bu qurumdakı yarıtılmaz kadrların siyahısının kifayət qədər geniş olduğuna şübhə yoxdur və həmin kadrlarla bağlı da oxşar qərarların verilməsinə ehtiyac var. Yalnız bundan sonra Səhiyyə Nazirliyi ilə bağlı cəmiyyətdə uzun illərdən bəridir yaranan və kifayət qədər güclənən, möhkəmlənən mənfəi imicin aradan qaldırılması istiqamətində həlledici addımlardan biri atılmış olacaq...

Sənən Mirzə

Bu günlərdə bəstəkar Firudin Allahverdi sosial media hesabında paylaşım edərək irihəcmli əsərlərə verilən qonorarın az olduğuna dair geniş yazı yazıb. Onun sözlərinə görə, bəstəkarlarımızın irihəcmli musiqi əsərlərinə meyl etməməsinin səbəblərindən biri məhz qonorarın kifayət qədər olmamasıdır.

Bəstəkar Mədəniyyət Nazirliyindən şikayətdir: "Bu sual çoxdandır cəmiyyətimizi, xüsusilə də onun mədəni kəsimini düşündürür. Şəxsi təcrübəmdən gəlidiyim nəticələrə əsasən bunun səbəblərindən biri, bəlkə də ən mühümü barədə fikirlərimi bölüşmək istəyirəm. 2016-cı ilin baharında Dövlət Musiqili Teatrında "Baladadaşın toy hamamı" adlı

2006-cı ildə yenilənən cədvəldə göstərilən) 10 min AZN belə azdır: "Bu əsərdə mən "minusovka"dan istifadə etməmişəm, rahatlığa qaçmamışam. Ən klassik formada, 40-50 nəfərlik orkestr, 20-30 nəfərlik xor, solistlər və digər iştirakçıların, təxminən 100 nəfərin sinxron fəaliyyətini nəzərdə tutan, yüzlərlə səhifəlik klavir və partitur yazmışam. Yeni "xaltura"ya qaçmamışam. Və bu da mənim zəhmətimə verilən dəyər..."

Firudin Allahverdi məhz bu kimi səbəblərin gənc bəstəkarları həvəsdən saldığını bildirib: "İri həcmli musiqi əsərləri yazmaq istəyənlər digər həmkarlarının əməyinə göstərilən münasibətdən öz hesabını götürür və anındaca həvəsdən düşür. Nəticədə kiçik formalı janrla-

baxmayaraq, bəstəkarın iki əsəri - 2011-ci ildə yazılan kamera orkestri üçün poema, 2020-ci ildə "Dəli yığıncığı" tamaşasına yazdığı musiqi nazirlik tərəfindən alınıb. Sonuncu dəfə "Baladadaşın toy hamamı" tamaşasına yazılmış musiqi əsərinə görə bəstəkara 5 min manat qonorar təklif edilib, bu məbləğ bəstəkara qane etmədiyinə görə o, bundan imtina edib. Bu, o demək deyil ki, Mədəniyyət Nazirliyi məsələyə biganə yanaşır. Adıçəkilən əsər peşəkar musiqişünaslar və mütəxəssislər tərəfindən təhlil edilərək dəyərləndirilib və müəllifə məlumat verilib".

Əslində sözügedən mövzu eksnazir Əbülfəs Qarayevin zamanında xüsusilə aktuallaşıb və onun ünvanına haqlı iradların, tənqidlərin

"Mən İlham Əliyevə aslan ürəkli insan deyirəm" - Flora Kerimova

"Vətəni qorumaq üçün aslan ürəyi lazımdır. Mən İlham Əliyevə aslan ürəkli insan deyirəm".

Modern.az-ın məlumatına görə, bu sözləri "Yeni Azərbaycan" qəzetinə müsahibəsində Xalq artisti Flora Kerimova deyib.

"İllərlə düşünüb, bu gün üçün zəmin yaradıb, illərlə çəkilən zəhmətin bəhrəsini mən bu gün gördüm. Mən bu adamın qarşısında baş əyməyə bilmərəm. İstəyir kütlə düşüncəsiylə müxalifət cəbhəsindəkilər məni çarxıma çəksinlər, istəyir mənə "satılmış" desinlər. Mən Vətənimin, torpağımın bütövlüyünü istəyirdim, onu da gördüm. Mən onun gördüyü işləri deməsəm Allah cəzamı verər. Yeganə xalq ki, "şəhidlik zirvəsinə ucaldı" kəlməsini işlədirik. Vətən yolunda ölümü ucalıq kimi görürük. Biz bu azadlıq naminə qanımızdan, canımızdan keçmişik. Bunu deməyib başqa nəyi deyək?"

Flora Kerimova onu hakimiyyətdəki fikirlərinə görə, iqtidara satılmaqda ittiham edilənlərə belə cavab verib.

"Mənim 80 yaşım var, nə üçün satılıam? Satılmadım, satılmadım 80 yaşında satıldım? Nə üçün? Məzar üçün ya Fəxri xiyabandakı yer üçün?"

...Kütlənin qınağından qorxub real həqiqətləri dilinə gətirə bilməyənlərin mənim Vətən sevgimə, cəsarətimə şübhəsi var. Sizlərdən fərqli olaraq "çox sağ ol" deməyə səmimiyyətim çatır. İndi nə var "müxalifətçilik" etməyə! Bu gün siz tox qarnınızla, xaricdən gələn böyük imkanlarınızla müxalifətçisinizsə, mən sovetlərdən qanı bahasına canını qurtaran indiki şəhidlərdən çox şəhidi, yarası, itkisi olan dövrün müxalifəti olmuşam! 25 il qadağada olan, səsi bütün efirlərdən kəsilən sənətkaram. Demişəm, yenə təkrar edirəm - mənim davam torpaq - qürur davası olub, qarın yox! Mən haqq bildiyimi danışmışam, bu gün də həqiqət bildiyimi deyirəm. Əgər mən bu torpağın qəhrəmanına satılmışamsa, min dəfə deyin, tək bu satqınlığın nəticəsi olsun. Milletimin namusu toxunulmaz olsun, torpaq namusdur, bu qədər möhtəşəm iş görülüb, Qarabağı yalnız ermənilərin yox, neçə-neçə böyük güclərin əlindən qoparıb geri almış. Bunu dərk etmək lazımdır".

Xalq artisti bu yaxınlarda Prezident təqaüdünə və "Şərəf" ordeninə layiq görülməsinə ağır büzənlərin reaksiyasından təəssüfləndiyini deyib:

"Bu, dövlətin mənə olan münasibəti idi. Mən dövlətə xəyanət etməmişəm, amma rəhbərlərə də yaltaqlanmamışam. Onlar mənim ürəyimi, münasibətimi gördülər. Böyüklük etdilər. Əslində, mənə verilən bu fəxri adlar məni müxalifət tərəfindən söyülmək riski altına saldı. Trollar var, sosial şəbəkələrdə ağızlarına gələni yazır, sonra səhifələrini bağladılar. Mən Prezident təqaüdümlə ilkini qazılarımıza verdim. Onda da çıxdılar söydülər ki, özünə şöhrət qazanmaq üçün belə edir. 80 yaşında mənə nə şöhrət? Mən 13 yaşından göz önündəyəm, ən böyük səhnələrdə, efirlərdə olmuşam, mənim bu şəkildə populyarlıq qazanmağa ehtiyacım varmı? Mənə düz danışmaq, sözübütöv olmaq gücünü torpağıma hopan qanlar verdi, bölünmüş Vətənim üçün ağıladığım günlərim verdi. Mənim bütün dərdim-sərim işğal altındakı Vətən torpaqlarım olub, bunu da döndə-döndə demişəm".

Hüseyn İsgəndərov

Mədəniyyət Nazirliyində Əbülfəs Qarayev ənənəsi...

Bu qurumda qonorar problemi hələ də aktuallığını qoruyur və narazılıqlar yaratmağa davam edir

müziklim səhnəyə qoyuldu. Pandemiya görə teatrların bağlandığı ana qədər 4 il boyunca bu tamaşa, demək olar ki, hər ay oynanıldı. Həmin ilin sonunda məni Mədəniyyət Nazirliyinə dəvət edib, imzalamam üçün qonorarla bağlı sənəd təqdim etdilər. Baxdım ki, sənəddə göstərilən məbləğ Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarında bu formalı əsərlər üçün göstərdiyi məbləğin (10 000 AZN) düz yarısıdır. Səbəbini soruşduqda mənə dedilər ki, "orada göstərilən maksimal məbləğdir, yaşlılar, canlı korifeylər üçün nəzərdə tutulub. Sən isə cavansan, ona görə də sənə yarısını təqdim edirik. Mən bundan imtina edib, bunu ayrı-seçkilik hesab etdiyimi dedim. Cavabları bu oldu ki, budur. Nə etsən də, hara yazsan da xeyri olmayacaq".

Bəstəkar qeyd edib ki, bu formada əsər üçün (sonuncu dəfə

ra, məsələn mahnıya, hətta ara mahnıları yazmağa meyllənir. Çox tragikomik vəziyyətdir. Bəyem iri formalı əsər yazan bəstəkar ölkəmizdə o qədər çoxdur ki, gülcünc görünsə də, onlara 10 min manat rəva görülmür? Bundan əlavə, əgər bu əsər "janrın tələblərinə uyğun gəlmirdisə" niyə bunu ilk dəfədən demədilər, yalnız yuxarı instansiyalara müraciət edəndən sonra yada düşdü?"

Mədəniyyət Nazirliyindən isə yerli mətbuata bildirilib ki, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı ilə birlikdə istedadlı gənclərə dəstək olmağın müxtəlif yollarını araşdırır, imkan daxilində onların layihələrinə köməklik göstərilir: "Hazırda sənət əsərlərinin alınmasında obyektivliyin qorunması məqsədilə müəyyən islahatlar aparılır. Mədəniyyət Nazirliyinin bir bəstəkarın bütün əsərlərini almaq öhdəliyi yoxdur. Buna

səslənməsinə gətirib çıxarıb. Lakin Qarayev, mədəniyyət sahəsindəki bir çox problemlər kimi, bu məsələyə də laqeydlik nümayiş etdirib, iradlardan, tənqidlərdən nəticə çıxarmayıb.

Üstəlik, Qarayevin özü də bir çox mədəniyyət xadimləri yetişdirmiş ailənin nümayəndəsi olduğu halda!

Hətta həmin vaxt məlum olmuşdu ki, Əbülfəs müəllim bir çox hallarda bir bəstəkarın qanuni haqqı olan qonorarı ödəməyi belə çox görmüş!

Bundan başqa, bir neçə il əvvəl Hesablama Palatası Mədəniyyət Nazirliyində aparılan yoxlamalar zamanı çoxsaylı korrupsiya faktları ilə yanaşı qonorarın verilməsi ilə bağlı da ciddi nöqsanlar aşkarlanmışdı. Məlum olmuşdu ki, məsələn, keçirilən müsabiqələrdə qaliblərə müəyyən edilmiş mükafatların və rezident şəxslərə verilən qonorarların ödənişi müvafiq qanunvericiliyə uyğun aparılmayıb. Həqiqətən də biabırçılıq idi. Özü də böyük biabırçılıq!

Qarayevin gedişindən, nazirliyə yeni rəhbər təyin edildikdən sonra gözləmək olardı ki, bu qurumda sözügedən problem də öz həllini tapacaq. Lakin bəstəkar F.Allahverdinin dediklərindən belə anlaşılır ki, Mədəniyyət Nazirliyində Əbülfəs Qarayev ənənəsi davam etdirilir. Bu isə yalnız təəssüf doğurur. Və bircə ona ümid eləmək qalır ki, ən azından mövzunun ictimai müzakirə predmetinə çevrilməsindən sonra həmin problemin, eləcə də mədəniyyət sahəsindəki digər çoxillik problemlərin müsbət həlli istiqamətində nəhayət ki, ciddi addımlar atılacaq...

Vergi carimələrindən daxil olan pulun bir hissəsi "YAŞAT" Fonduna köçürüləcək

Milli Məclisin bu gün keçirilən plenar iclasında Vergi Məcəlləsinə dəyişiklik layihəsi birinci oxunuşda müzakirəyə çıxarılıb.

"Unikal"ın xəbərinə görə, sənəd barədə Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili məlumat verib.

O bildirib ki, vergi orqanları tərəfindən tətbiq edilən sanksiyalardan və cərimələrdən İqtisadiyyat Nazirliyinin hesabına daxil olan vəsaitin bir hissəsinin dövlət və ictimai əhəmiyyətli məqsədlərlə əlaqədar, o cümlədən "YAŞAT" Fonduna köçürülməsi üçün hüquqi imkanların yaradılmasını özündə ehtiva edir.

Qanuna dəyişiklik layihəsi müzakirələrdən sonra səsverməyə çıxarılaq qəbul edilib.

Məcburi köçkünlər dövlət başçısına minnətdardır

Müəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev 44 günlük Vətən müharibəsinin başlamasının birinci ildönümü ilə əlaqədar Türkiyənin "Anadolu" agentliyinə verdiyi müsahibədə məcburi köçkünlərin 30 illik yurd həsrətindən danışdı.

Dövlətimizin başçısı deyib ki, onlar nə qədər əzab-əziyyət çəkərsələr də, sınımayıblar, möhkəm dayanıblar. Bunu söyləyərkən ölkəmizin rəhbərinin mütəəssir olması onunla söhbətləşən türkiyəli jurnalisti də təsirəndirib. Müsahibənin bu anı xüsusilə geniş ictimai rezonans doğurub. Məcburi köçkünlər onlara daim diqqət və qayğı göstərən Prezident İlham Əliyevə, hər zaman onların müraciətlərinə, problemlərinin həllinə həssaslıqla yanaşan Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya minnətdardır.

Vahid Ələkbərovu 25 il sonra Azərbaycandakı biznesinə qaytaran SƏBƏB

Ötən günün ən önəmli bizens xəbəri Rusiyanın "Lukoil" şirkətinin Azərbaycanda yerləşən "Swap" neft-qaz yatağında 25% səhmə sahib olması xəbəri idi. Böyük Britaniyanın "BP" neft nəhəngi layihədəki payının 25%-ni "Lukoil"ə satsa da, layihədə daha 25% payı qalıb. "Swap"ın daha 50%-i isə Dövlət Neft Şirkətinə (SOCAR) məxsusdur.

Başqa bir maraqlı məqam, "Lukoil"un prezidentinin milliyətçə azərbaycanlı Vahid Ələkbərov olması ilə bağlıdır. İş adamı və rəhbərlik etdiyi "Lukoil" şirkəti Azərbaycandakı biznesi uzun illər eyniadlı brend altında çalışan yanacaq doldurma məntəqələri və "Şahdəniz" qaz yatağında 10%-lik payla məhdudlaşdı.

1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi" çərçivəsində Azəri-Çıraq-Günəşli neft yatağının istismarında aktiv iştirak edən "Lukoil" sonradan öz payını sataraq Azərbaycan bazarından çıxmışdı.

Amma şirkət son 2 ildə Xəzər dənizi hövzəsində aktivliyini artırıb. Rusiyanın ən böyük özəl şirkəti yaxın perspektivdə dənizin Azərbaycan, Türkmənistan və Qazaxıstan hövzəsini öz biznesi üçün prioritet seçdiyini elan edib.

Vahid Ələkbərov Qazaxıstanla ən böyük geoloji kəşfiyyat layihələrindən birinin - Xəzər şelfindəki "Əl-Fərabî" blokunun işlənməsi haqda müqavilənin bağlanmasında həlledici rol oynayıb. Həmçinin, Azərbaycanla Türkmənistanın birgə istismar edəcəyi "Dostluq" neft yatağının operatoru olmaq da Ələkbərovun gələcək neft strategiyasının tərkib hissəsidir.

Vahid Ələkbərovun tədricən biznesini Azərbaycan və digər Xəzər yarı ölkələrə yönəltməsi davamlı tendensiya halına gəlib.

Maraqlıdır, iqtisadçılar "Swap" layihəsinə "Lukoil" şirkətinin qoşulmasını necə dəyərləndirir? Həm iqtisadi, həm də siyasi baxımdan Rusiya şirkətinin Azərbaycan neftində pay sahibi olması nələrdən xəbər verir?

İqtisadçı İlham Şaban Modern.az-a danışarkən Azərbaycan üçün "neft era"nın bitdiyini söyləyib. O, "Lukoil" şirkətinin Azərbaycan sektorunda pay sahibi olmasında xüsusi əhəmiyyətin olmadığını

"Bir layihədə alqı satqı əməliyyatları varsa demək ki, investorların həmin layihəyə marağı var. Rusiya şirkəti yox, Mozambik şirkəti olsa belə bizim üçün neft erası bitməyə doğru gedir. Azərbaycan 11 il bundan öncə neftin pik həddi dövrünü keçib. "Lukoil"un Şahdənizdə 1996-cı ildən 10% payı var. Ölkədə isə 50-ə yaxın yanacaq doldurma məntəqəsi var. Azərbaycanda Rusiya şirkətinin olmasının bizim üçün önəmi yoxdur."

Qeyd edək ki, Vahid Ələkbərovun şəxsi sərvəti 27,2 milyard dollar təşkil edir.

Humay İSGƏNDƏROVA

Yola salmaq üzrə olduğu-muz həftə yerli KİV Azərbaycan supermarketlərində Yeni Zelandiyadan idxal edilən kərə yağlarından əksəriyyətinin qiymətinin artdığını yazdı. Belə məlum olurdu ki, supermarketlərdə kərə yağları son həftə ərzində 10%-dək bahalaşmış.

Banker.az məsələ ilə bağlı marketlərin podratçılarından sorğu etsə də, lakin tam səbəb açıqlanmayıb.

Yeni Zelandiya yağı olan "WestGold"un hər kiloqramı ötən günə qədər "Bizim Market", "Bravo Supermarket" və "Neptun Supermarket"də 16.20 manata olduğu halda, hazırda 17.70 manata qədər bahalaşdırılıb. "Rahat Supermarket"də

sından başlanıb. Əslində son zamanlar bütün ərzaqların qiymətində bahalaşma var və bu mənada kərə yağının da bahalaşması təəccüblü deyil. Sadəcə, marağ doğuran odur ki, Azərbaycanda satılan həmin yağların keyfiyyəti ciddi şəkildə sual altındadır. Beləde onun qiymətinin vaxtaşırı bahalaşması hansı məntiqə sığır?

Elə bu ilin yanvarında Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin (AQ-TA) əməkdaşları Bakı şəhəri, Xətai rayonu, X.Məmmədov küçəsi, ev 1C ünvanında yerləşən "Bizim Market" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə məxsus ticarət şəbəkələrində yoxlama keçirmişdi. Yoxlama zamanı marketlərdə "Belorusskaya Korova" əmtəə nişanlı saxtalaşdır-

çı müəssisənin adı və ünvanı", "göndərən müəssisənin adı və ünvanı", "mənsə ölkəsi", "yükənmə yeri", "istehsalçının adı və ünvanı bölmələri") saxtalaşdırılıb.

Bundan başqa, yağdan götürülən nümunələrin laborator analizi zamanı yağ turşularının kütlə payının nisbəti normativ sənədlərin tələblərinə uyğun olmadığı, sözügedən məhsulun saxtalaşdırıldığı təsdiqini tapmışdı. Qanunvericiliyin tələbləri çərçivəsində aşkarlanan faktlar üzrə materiallar hüquqi qiymətin verilməsi məqsədilə prokurorluq orqanlarına göndərilmişdi. "Bizim market" şəbəkələrinin 14 filialından ümumilikdə 12 ton 575 kiloqram məhsulun satışının dayandırılması və qadağan edil-

Məşhur supermarketlərin Azərbaycansayağı absurdurdu...

Həftənin sualı: keyfiyyəti onsuz şübhə altında olan kərə yağlarının qiymətini həftə səkkiz, mən doqquz qaldıranlar barədə əlaqədar qurumlar nə düşünürlər?

isə "WestGold"un hər kiloqramı son həftə ərzində 16.20-dən 17.70 manata qədər bahalaşmış. Frənçayzinqlə çalışan marketlərdə isə bu kərə yağı həftə 19.90 manat/kq qiymətində satılır.

Delta Group CO MMC tərəfindən Azərbaycan bazarına çıxarılan və "Anchor" markada supermarketlərdə ticarət olunan kərə yağının qiymətlərində də bahalaşma var. Məsələn, bu kərə yağı "Rahat", "Araz", "BazarStore", "Bizim Market" və "Neptun" supermarketlərdə 16.20 manat/kq-dan 17.70 manat/kq-ya qədər bahalaşmış. Lakin "Bravo Supermarket"də hələki qiymətlər əvvəlki - 16.10 manat/kq-dadır.

Alman yağ markası "Gerda" isə əksər supermarketlərdə hazırda 17.50 manat/kq qiymətində ticarət edilməkdədir.

Adının çəkilməsini istəməyən mənbə isə bildirib ki, bahalaşma sentyabrın ikinci dekada-

rılmış kərə yağının satışının həyata keçirildiyi aşkarlanmışdı. Araşdırma zamanı yağların ştrix kodunun saxta olduğu müəyyən edilmişdi. Belə ki, ştrix kod "Fodini" MMC tərəfindən ölkəyə idxal olunan "Belaya Korova" əmtəə nişanlı kərə yağına aid imiş.

"Belorusskaya Korova" əmtəə nişanlı kərə yağı adı altında satılan yağın markalanmasında istehsalçısının "Luninec" ASC olması qeyd edilmiş. Halbuki Belarusun "Luninec" ASC sūd zavodu tərəfindən ünvanlanmış məktubda isə həmin şirkətin "Belorusskaya Korova" əmtəə nişanlı yağ istehsal etmədiyini göstərilib. Məlum olub ki, "Bizim Market" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə "Belorusskaya Korova" əmtəə nişanlı mənsəyi məlum olmayan kərə yağının sertifikatı kimi "SN Qida Təchizat" MMC tərəfindən təqdim olunan qida təhlükəsizliyi sertifikatı ("İdxal-

məsi barədə qərar qəbul edilmiş və göstərilən məhsul partiyası dövrüydən çıxarılmışdı.

İşin komik, daha doğrusu, tradgikomik tərəfi odur ki, "Bizim Market" mağazalar şəbəkəsindən bu biabırçı faktla bağlı bildirilib ki, elə onlar da aldadılıblar!

İndi isə həmin şəbəkə daxil olmaqla bütün supermarketlər kərə yağlarının qiymətini durmadan artırır. Absurd deyilmi? Əlbəttə, absurdur. Satdıqları məhsulun keyfiyyəti dəim şübhə doğuran həmin marketlərin bahalaşmaya həvəsli olması acı gülüşdən başqa heç nə doğurmur. Və sual meydana çıxır: keyfiyyəti onsuz da şübhə altında olan kərə yağlarının qiymətini həftə səkkiz, mən doqquz qaldıranlar barədə əlaqədar qurumlar nə düşünürlər? Doğrudanmı, bu absurd vəziyyətə son qoyan tapılmayacaq?!

Toğrul Əliyev

Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük "Vətən Müharibəsi"ndə qazanılmış tarixi qələbə, Ermənistan tərəfindən törədilmiş sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, habelə müharibə cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması;

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Düşmənin mərmisi atdığı təhsil ocaqları

Fitat Əliyeva: "Tərtər rayonunun Qapanlı kənd orta məktəbinin divarlarında hələ də düşmənin mənfur əməlinin izləri qalıb"

28 ildən sonra işğal altında olan torpaqlarımızın düşmən tapdığından azad olunması təcavüzkar dövlətin barbarlığını üzə çıxartdı. 44 günlük müharibə dövründə düşmən uşaqların kütləvi toplaşdığı məkanları da raket atəşinə tutdu. Məktəblər, bağçalar mərmisi yağışına məruz qaldı.

Dünən həmin məktəblərdən birində yeni dərs ilinə başlanılıb. Bu, Tərtərin keçmiş cəbhə zonasına ən yaxın kəndi olan Qapanlı kənd orta məktəbidir.

Bu gün Tərtərdə atəş səsleri sussa da müharibənin izləri hələ də qalıb. Tərtər rayonunun Qapanlı kənd orta məktəbinin divarlarında atılan mərmisin izləri bu gün də qalmaqdadır. Məktəbin həyətinə isə düşən mərmilərin açdığı iri çalalar var. Məktəb pəncərəsinin qırıqları bu gün də yerdədir. Bütün bunlar Ermənistan silahlı qüvvələrinin təhsil ocağını hədəfə almasının sübutudur. Müharibə dövründə məktəb erməni silahlılarının ağır artilleriyasından yararsız vəziyyətə düşsə də tədris ilinə qədər qismən də olsa təmir edilib. Məktəbin direktoru Fitat Əliyeva bildirib ki, təhsil müəssisəsinin həyətinə 8-ə yaxın mərmisi düşüb. Daha bir mərmisi isə məktəbin idman zalına düşüb. Nəticədə məktəbin binası ciddi zədə alıb. Onun sözlərinə görə, köhnə məktəb atılan mərmilərdən sonra tam yararsız vəziyyətə düşdüyündən, bir neçə il önce yeni məktəb inşa olunub. Amma Ermənistan Silahlı Qüvvələri bu məktəbə də müharibə zamanı zərər vurub. F. Əliyeva deyir ki, 30 ildən sonra ilk dəfədir ki, Qapanlı sakinləri uşaqlarını heç narahatlıq keçirmədən məktəbə yola salır: "İlk dəfədir ki, bu tədris ili üzümüz güldür. Atəşkəs dövründə də həmişə dərsi narahatlıq içində keçmişik. Qorxurduq ki, ermənilərin atdığı atəş həyətdə oynayan uşaqlara dəyər... Şükür ki, başda Ali Baş Komandanımız olmaqla müzəffər ordumuz bu narahatlığımıza son qoydu. Torpaqlarımız işğaldan azad olundu. Artıq Tərtər Qapanlı kəndi cəbhə xəttində yerlə-

şən ərazi hesab olunmur".

Məlumat üçün bildirik ki, ötən il sentyabrın 27-dən başlayaraq, 44 gün ərzində Ermənistan silahlı qüvvələrinin Tərtər rayonunu artilleriya atəşinə tutması nəticəsində 18 məktəb binasına ziyan dəyib. 2 məktəb binası tamamilə yararsız vəziyyətə düşüb.

Qeyd edək ki, "Human Rights Watch" təşkilatı 44 günlük müharibə zamanı Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Azərbaycanın müxtəlif rayonlarında təhsil müəssisələrinə və mülki əhaliyə qarşı törətdiyi hərbi cinayətlərlə bağlı hesabatında da düşmən vəhşiliyi öz əksini tapıb. Hesabatda bildirilir ki, 27 sentyabr və 10 noyabr tarixləri arasında gedən döyüşlər zamanı ermənilər tərəfindən məktəblərə edilən hücumları araşdırıb. Rəsmi mənbələrə görə, belə hücumlar zamanı Azərbaycanda 54 məktəb dağıdılıb və zərər görüb. Bir sıra uşaq bağçası, incəsənət və idman məktəbləri, texnikumlar hücumu məruz qalıb. Azərbaycanın qədim karvan yolu üzərində yerləşən Tərtər şəhəri döyüşlər zamanı Ermənistan tərəfindən atılan raket və ağır artilleriya zərbələrinə məruz qalıb. "Human Rights Watch"

nəticəyə gəlib ki, erməni silahlı qüvvələri dəfələrlə şəhərdə mülki şəxslərin sıx məskunlaşdığı yerlərə qeyri-dəqiq, partlayıcı raket sistemlərindən hədəflərə fərq qoymadan istifadə edib və bu, qanunsuz hücumdur.

Hesabatda oktyabrın 2-si Tərtərin Şıxarx qəsəbəsindəki uşaq bağçasına, bir gün sonra şəhərin 1 nömrəli məktəbinə artilleriya hücumu edildiyi qeyd olunub. Eyni zamanda bildirilib ki, oktyabrın 5-də Tərtərin 5 saylı məktəbi də raket hücumuna məruz qalıb. Hücum zamanı məktəbin sinif otaqları dağılıb. Bundan başqa, hesabatda oktyabrın ortalarında Şıxarx qəsəbəsində yerləşən orta təhsil və musiqi məktəblərinin də oxşar hücumlara məruz qaldığı bildirilib. Təşkilat Azərbaycandakı rəs-

Penitensiar xidmət sabiq deputatın ölümü ilə bağlı məlumat yaydı

Penitensiar xidmət Rafael Cəbrayilovun ölümü ilə bağlı məlumat yayıb.

Xidmətdən Unikal.org-a daxil olan məlumat deyilir: "Vəzifə cinayətinə və dələduzluq əməllərinə görə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunan Milli Məclisin sabiq üzvü Cəbrayilov Rafael Kamil oğlu sentyabr 30-da müalicə aldığı xəstəxanada vəfat edib.

Qeyd olunur ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində haqqında işinə baxılan Rafael Cəbrayilovun hüquqlarını müdafiə edən vəkili koronavirus infeksiyasına yoluxduğu üçün məhkəmə təxirə salınmışdır.

Bundan sonra Rafael Cəbrayilovdan "COVID-19" infeksiyasına qarşı test nümunələri götürülmüş və nəticəsi pozitiv çıxıb.

Cəzaçəkmə müəssisələrində könüllü olaraq aparılan kütləvi vaksinasiyadan qəti imtina edən 1958-ci il təvəllüdü, xroniki şəkərli diabetin kəskinləşməsindən və arterial hipertoniya-dan əziyyət çəkən Rafael Cəbrayilov müvafiq müalicə tədbirlərinə cəlb olunub, lakin xroniki xəstəlikləri ilə əlaqədar təhlükəli risk qrupuna daxil olması nəzərə alınaraq sentyabrın 28-də o, müalicəsini davam etdirmək üçün "Yeni Klinik" xəstəxanasına yerləşdirilib.

Aparılan müalicə tədbirlərinə baxmayaraq R.Cəbrayilov vəfat edib".

Oktyabrın ilk gününə gözlənilən hava proqnozu açıqlandı

Azərbaycanda oktyabrın 1-də gözlənilən hava şəraiti açıqlanıb.

Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən Unikal.org-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında sabah arabis yağış yağacağı, gündüz əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir.

Mülayim şimal-şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 13-15° isti, gündüz 16-18° isti, Bakıda gecə 13-15° isti, gündüz 16-18° isti olacaq.

Atmosfer təzyiqi 767 mm civə sütunundan 770 mm civə sütuna yüksələcək. Nisbi rütubət 60-70 % olacaq.

Tibbi-meteoroloji proqnoza gəlcə, Abşeron yarımadasında tutqun və rütubətli hava şəraiti gözlənilir ki, bu da meteohəssas insanlarda narahatlıq hissi yarada bilər.

Azərbaycanın rayonlarında arabis yağış yağacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə leysan xarakterli intensiv olacağı, dağlıq ərazilərdə qar yağacağı ehtimalı var. Səhər bəzi yerlərdə duman. Şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu gecə 12-15° isti, gündüz 16-19° isti, dağlarda gecə 3-8° isti olacaq.

Gülayə Mecid

Rezidenturaya ixtisas seçimi başladı

Rezidenturaya qəbul olmaq üçün ixtisas seçimi başlayıb. Dövlət İmtahan Mərkəzindən "Unikal" verilən məlumata görə, namizədlər müsabiqədə iştirak etmək üçün oktyabrın 4-ü saat 23:59-dək eservices.dim.gov.az/erizerez/ixtisas1 internet sahifəsinə daxil olaraq ixtisas seçimi edirlər.

Ixtisas seçiminə rezidenturaya qəbul imtahanındaki nəticələri Mərkəz tərəfindən müəyyən edilmiş müsabiqə şərtini ödəyən

- ixtisas fənləri üzrə biliklərin qiymətləndirilməsi imtahanında 50 və daha çox bal toplayan namizədlər buraxılırlar.

Müsabiqəyə buraxılan namizəd bitirdiyi baza ali tibb təhsili istiqamətinə uyğun ixtisasları seçir, sonra onların kodlarını öz elektron ərizəsindəki ixtisas seçimi formasına istədiyi ardıcılıqla daxil edib təsdiqləyir. Seçilmiş ixtisasların ərizə formasında göstərilən ardıcılığı müsabiqə zamanı əsas kimi götürülür və namizəd qəbul imtahanında topladığı bala əsasən müsabiqədən keçdiyi ixtisasların birincisinə yerləşdirilir.

Nəzərinizə çatdırırıq ki, "Rezidentura" jurnalının 3-cü nömrəsində "Namizədin elektron ərizəsi"ndə ixtisasların seçimi və təsdiqi üçün təlimat, "Namizədin elektron ərizəsi"ndə ixtisas seçimi formasının nümunəsi, rezidenturaya qəbul aparılan ixtisaslar və onların plan yerləri də dərc edilmişdir.

Bu nömrədə, həmçinin rezidenturaya qəbul imtahanının I mərhələsinin nəticələri, qəbul planının müqayisəli təhlili və namizədlər üçün tövsiyələr, 2020-ci ildə rezidenturaya qəbul müsabiqəsinin klinik bazaların ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balı da təqdim olunub. Jurnalı aşağıdakı ünvanlarda yerləşən "Abituriyent" satış köşklərindən almaq və ya www.abiturient.az saytıdan sifariş etmək olar:

Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, A.Salamzadə küçəsi, 28;

Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, M.Müşfiq küçəsi, 1M.

Jurnalın elektron versiyasını isə (pdf formatında) DİM saytının "Elektron xidmətlər" bölməsində "DİM nəşrlərinin elektron versiyalarının onlayn satışı" xidməti vasitəsilə ödəniş etməklə əldə edə bilərsiniz (Xidmətə keçid: <http://eservices.dim.gov.az/ejurnal/>).

Heydər Əliyev Fondu Bardəda məktəb inşa edib

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Bardə şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi üçün inşa edilmiş 1200 şagird yerlik məktəb binası istifadəyə verilib.

Bardə Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vidadi İsayev müəllim və şagirdləri məktəbin istifadəyə verilməsi münasibətilə təbrik edib, ölkəmizdə təhsilin inkişafına göstərilən dövlət qayğısından, o cümlədən Bardədə son illər ümumtəhsil məktəblərinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, yeni tədris ocaqlarının tikilməsi, bu sahədə Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi layihələr barədə ətraflı danışdı.

Bildirilib ki, Bardə şəhər 3 nömrəli tam orta məktəb 1936-cı ildə inşa olunmuş 23 sinif otağından ibarət binada fəaliyyət göstərib. Ötən müddət ərzində məktəbin binası fiziki köhnəlmiş və istifadəyə yararsız vəziyyətə düşmüşdü. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən 1200 şagird yerlik yeni məktəbin inşasına 2020-ci ilin aprel ayında başlanılıb və 2021-ci ilin avqust ayında yekunlaşıb. Dördmərtəbəli bina 4 korpusdan ibarətdir.

Tədbirdə söz alan pedaqoji kollektivin nümayəndələri və valideynlər dövlətimizin başçısına dərin minnətdarlıqlarını bildirib, yüksək qayğıya əməli işlə cavab verəcəklərini söyləyiblər. Çıxışlardan sonra tədbir iştirakçıları məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olublar. Məktəb binasında 43 sinif otağı, fizika, kimya, biologiya laboratoriyaları, informatika otağı, hərbi təlim otağı, tibb otağı, qızlar və oğlanlar üçün əmək təlimi otaqları, akt zalı, idman zalı və açıq idman meydançası var. Məktəb zəruri mebel və avadanlıqlarla, fənn kabinetləri və laboratoriyalar əyani vəsaitlərlə tam təchiz edilib.

Məktəbin həyətəyanı ərazisində abadlıq və yaşıllaşdırma işləri aparılıb. 2021-2022-ci tədris ilində təhsil müəssisəsində 1200 şagirdin, məktəbəhazırlıq qrupunda isə 80 uşağın təhsil prosesinə cəlb olunması planlaşdırılır. Məktəbdə 103 nəfər pedaqoji işçi çalışır.

Reabilitasiya ilə bağlı yeni qaydalar hazırlanır

Fərdi reabilitasiya proqramı və abilitasiya tədbirlərinə dair qaydalar hazırlanıb.

"Unikal"ın məlumatına görə, bu barədə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin növbəti kollegiya iclasında bildirilib.

Qeyd edilib ki, əliliyin qiymətləndirilməsi üzrə elektron infrastruktur artıq hərbi səbəblərlə əlaqədar tibbi şəhadətləndirmə sistemini də əhatə edir. Son aylarda tətbiq olunan "Hərbi-həkim ekspertizası və tibbi şəhadətləndirilmə" altsistemi həmin şəhadətnamələrin təqdim edilməsi prosesinin elektronlaşmasına, nəticədə bu istiqamətdə fəaliyyətin xeyli çevikləşməsinə və tam şəffaflaşmasına imkan verib.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, sosial sahədə əhaliyə xidmətlərin müasir texnologiyalar üzərində, şəffaf və operativ şəkildə qurulması üçün son illərdə geniş islahatların aparıldığını vurğulayıb. Bu gün artıq Nazirliyin 170 xidmətindən 105-nin elektron şəkildə, o cümlədən 44-nün proaktiv formada göstərildiyini bildirib. Daha 56 xidmətin elektronlaşdırılması,

onlardan 20-dək xidmətin proaktiv formada qurulması işlərinin aparıldığını deyib.

S.Babayev reabilitasiya xidmətlərinin keyfiyyətinin artırılması ilə bərabər, bu xidmətlərin şəbəkəsinin genişləndirilməsi işlərinin də davam etdirildiyini, bu il Qəbələ və Şəmkirdə uşaqlar üçün reabilitasiya mərkəzlərinin

açılacağını diqqətə çatdırıb. Həmin müəssisələrin nizamnamələrinin, habelə əlilliyi olan şəxsin tibbi, peşə-əmək, psixoloji-pedagoji reabilitasiyası və sosial bacarıqların inkişafı ilə əlaqədar kompleks tədbirləri əhatə edən Fərdi reabilitasiya proqramının və abilitasiya tədbirlərinə dair qaydaların hazırlandığını bildirib.

Rəşidin Vətən sevgisi...

Vətənə sevgisi, düşməne sonsuz nifrəti Lənkəran rayonunun Sütəmur dov kəndində dünyaya gəlmiş Rəşid Rəşad oğlu Məmmədova əbədi bir ömür qazanmışdır. Gəlib getdiyi yol cəmi 23 il çəkdi, amma Rəşidin igidliyi, mərdliyi böyük bir xalqın dilində dastana döndü. İkinci Qarabağ müharibəsində canını 30 il düşmən əsarətində olan doğma torpağa fəda etməklə neçə-neçə gələn nəsilərə nümunə olacaq bir tarix yazdı. Bəli, Lənkəran elinin qəhrəman oğlu həyatını Azərbaycan üçün yaşadı və ona şöhrət olmağı bacardı. Alovlu Vətən sevgisinə görə dövlət də Rəşidi "Vətən uğrunda" medalına layiq gördü.

Elinə, yurduna ürəkdən bağlı, qurub-yaratmaq eşqlə, həyatının mənasını xalqına gərək olmaqda görə, məhəbbət soraqlı günlərə tapınan Rəşid Məmmədov 2015-ci ildə hərbi xidmətə gedir və Bakı şəhərində Azərbaycan Sülhməramlı Qüvvələrdə rabiteçi olur. Vətənin qeyrətini üstün tutmaqla, Qarabağın azadlığını düşünməklə vəzifəsini mükəmməl yerinə yetirir, eləcə öyrənməkdən də qalmır. Zabitlərin,

əsgərlərin hörmətini qazanan Rəşidi xidmət etdiyi yerdə mənevi cəhətdən zəngin, Vətənin, torpağını canından artıq sevən, dövlətinə, xalqına sədaqətli, etibarlı vətəndaş bilir, onun cəsurluğunu, igidliyini, mərdliyini örnək sayırlar. Hər dəfə işğal altındakı torpaqlar xatırlananda Rəşidin ən çox işlədiyi kəlmələr belə olur: "Vətəni qorumaqdan, məqamında onun yolunda canından keçməkdən müqəddəs iş yoxdur."

Rəşidin Vətənlə, torpaqla bağlı arzuları Tanrıdan gəlirdi. Məhz buna görə də onu ən çox narahat edən düşmən tərəfindən Qarabağın ədalətsiz işğalı idi. Bu amalla ürəyindəki qarşı-

sızılmaz istək onu yenedən ordu sıralarına aparır. Xüsusi kurslarda keçirilən təlimləri müvəffəqiyyətlə başa vurur. MAXE kimi Vətənin keşiyində durmaqla, düşməndən qisas alacaq günü gözləyir. 27 sentyabrda istəyinə çatır. Köksündə qəhrəman ürəyi daşıyan igid Vətən müharibəsinin ilk günündə erməni faşistlərlə qarşı haqq savaşına başlayır.

Torpaq naminə Rəşidin döyüş yolu ağır müharibə meydanlarından keçir. Füzuli uğrunda edən döyüşlərdə xüsusi qəhrəmanlıq göstərir. Hər qarış torpaq uğrunda can qoyur, böyük sayda erməni zabitinin, əsgərinin, tanklarının axırına çıxır. Ağır savaşlarda düşməne qan udduran igidimiz 29 oktyabr 2020-ci ildə şəhid olur.

Vətəninə yaşatmaqla zəfər tariximizdə şərəfli bir ad qoydu Rəşid. Özü dünyadan getse də, əməllərinin işığında ömürlərə nur gəlir. Bu ölməz hünərinə görə Lənkəran camaatı Rəşidlə qürur duyur, hər yerdə, hər zaman xatirəsini uca tutur.

Zəfər Orucovlu,
AJB üzvü

“Paşa Döner” və daha 9 restoran cərimələndi - SIYAHI

Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (AQTA) nəzarət tədbirləri çərçivəsində ötən gün ölkə üzrə 387 ictimai işə obyektində 652 monitorinq keçirib.

AQTA-dan Unikal.org-a verilən məlumata görə, monitorinqlər zamanı 10 müəssisədə qanunvericiliyin tələblərinin kobud şəkildə pozulması faktları aşkar olunub.

Aşkar edilmiş nöqsanlarla bağlı İnzibati Xətalər Məcəlləsinə uyğun olaraq müvafiq tədbirlər görüldü. Pozuntular aşkar edilmiş ictimai işə müəssisələri aşağıdakılardır:

Bakı şəhəri, Xəzər rayonu, Şüvəlan qəs., Almaz İldırım küç., ev 21 ünvanında yerləşən, fiziki şəxs Almaszadə Rəmil Hacıağa oğluna məxsus “Frash Lounge” restoranı;

Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Əhməd bəy Ağa oğlu və Atatürk küçələrinin kəsişməsində yerləşən, fiziki şəxs Mirzəyev Samir Güləli oğluna məxsus “Paşa Döner” restoranı;

Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, F. X. Xoyski pr., məh. 830-835 ünvanında yerləşən, hüquqi şəxs “150 Kitchen And Tea” MMC-yə məxsus “150 Kitchen And Tea” restoranı;

Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Şərifzadə küç., ev 12 ünvanında yerləşən, fiziki şəxs Məmmədov İbrahim Əliməmməd oğluna məxsus “Keyfim” restoranı;

restoranı;

Bakı şəhəri, Xətai rayonu, Əhmədli qəs., Aşıq Ələsgər küç., məh. 2946 ünvanında yerləşən, fiziki şəxs Əliyev Rəşid Vahidoviçə məxsus “İsgəndərçi” döner evi;

Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Əziz Əliyev küç., ev 11, məh. 21 ünvanında yerləşən, hüquqi şəxs “Novgün” MMC-yə məxsus “Shakespeare” restoranı;

Abşeron rayonu, Xırdalan şəhərində yerləşən, fiziki şəxs Mirzəyev Fariz Rza oğluna məxsus kafe;

Gəncə şəhəri, Mirzə Şəfi Vazeh küçəsi 135 ünvanında yerləşən, fiziki şəxs Hübətov Orxan Vahir oğluna məxsus kafe;

Gəncə şəhəri, A. Kazimov küçəsində yerləşən, fiziki şəxs Hacıyev Teymur Qələndər oğluna məxsus kafe;

Gəncə şəhəri, H. Ə. Hüseynzadə küçəsində yerləşən, fiziki şəxs Seyidova Zəfirə Abdü qızına məxsus “Fərman” kafesi”.

Qeyd edək ki, AQTA tərəfindən Bakıda, eləcə də regionlarda fəaliyyət göstərən ictimai işə obyektlərində monitorinqlərin miqyası genişləndirilib. Hazırda AQTA müfəttişləri tərəfindən respublika üzrə monitorinqlər davam etdirilir və qaydalara əməl etməyən sahibkarlıq subyektləri barədə ən sərt tədbirlər görülməkdir.

Kartof torpaq birəciyinin risk təhlili həyata keçirildi

Kartof torpaq birəciyinin (Epitrix cucumeris) yayılmasına nəzarət və ona qarşı effektiv mübarizə tədbirləri aparmaq məqsədilə Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutu (AQTI) tərəfindən risk təhlili həyata keçirilib. Risk təhlilində ölkədaxili və beynəlxalq ticarətin karantin qaydalarına uyğun olaraq, Epitrix cucumeris yoluxmuş ölkələrdən toxumluq və ya

ərzaqlıq kartof yumrularının gətirilməməsi, həmçinin onların sahib bitkilərinin idxal edilməməsi, zərərverici ilə yoluxmuş ərazidən başqa yerlərə əkin üçün kök yumruları göndərilməməsi, zərərverici müşahidə edilən ərazilərdən torpaq və bitki qalıqlarının ətraf ərazilərə çıxarılmaması istiqamətində nəticələr təhlil edilib.

Unikal.org xəbər verir ki, zərərvericinin vətəni Şimali Amerikadır və Boliviyanın Kanadaya qədər Amerika qitəsində geniş yayılıb. Epitrix cucumeris Solanaceae fəsiləsinə aid bitkilərin yarpaq və kökləri ilə qidalanır. Başlıca əhəmiyyətə malik sahib bitkisi kartofdur, lakin Azərbaycan florasında mövcud olan tərəvəz bitkilərindən: badımcan (Solanum melongena), pomidor (Solanum lycopersicum), bibər (Capsicum annuum), kartof (Solanum tuberosum), tütün (Nicotiana tabacum), qaraqışuq (Solanum nigrum), xanımotu (Atropa belladonna), adi dəlibəng (Datura stramonium), petuniya (Petunia) və adi yergilas (Physalis alkekengi) sahib bitkiləri ilə də qidalanır. Hətta birələr kələm, xiyar, çuğundur, kəmə, qarğıdalı, paxlalı bitkilər və müxtəlif otlarla da bəslənə bilərlər. Həm sürfələr, həm də yetkin fərdlər çeynəmə ağız quruluşuna malikdirlər. Epitrix cucumeris sürfələri kartof yumruları ətrafında torpaqda yaşayır, sahib bitkilərin kökləri ilə qidalanır, bəzən onlar kökyumrularına daxil olaraq dərin izlər, ciğirlər açır və kiçik özünəməxsus tunellər yarada bilər.

Epitrix cucumeris növlərinin yetkin fərdləri bitkinin bütün yerüstü hissələrində və torpaq səthində aşkar edilə bilər. Əsasən yarpaqların həm üst səthi, həm də aşağı səthi ilə qidalanırlar. Yetkin fərdlər bitkinin yarpaqlarında bütün Epitrix növləri üçün xarakterik olan 1,0-1,5 mm diametli kiçik dairəvi dəliklər yaradır. Tədqiqatlar nəticəsində məlum olub ki, yetkin fərdlər kartof bitkisi üçün ən təhlükəli mərhələ hesab olunur (Pernal, 1992; Senanayake et al., 1993).

Zərərvericinin yetkin fərdi payızda əvvəlki mövsümdə kartof əkilmiş sahələrin yaxınlığında, torpaqda, yarpaq qalıqlarında və ya digər bitki qalıqlarının altında qışlayır (Hoffman et al., 1999). Yazda, temperatur yüksəldikcə, yetkin fərdlər aktivləşir və kartof bitkiləri inkişaf edəndə mövcud olan alternativ sahib bitki növləri ilə qidalanmağa başlayırlar. Dişi fərdlər sahib bitkilərin gövdəsinin yaxınlığında torpaq səthinin altına yumurta qoyurlar. Onların ağ, elliptik formalı, təxminən eni 0,2 mm, uzunluğu 0,4-0,5 mm olan yumurtaları olur. Zərərverici yumurtadan çıxdıqdan sonra, sürfələr kök hissələrinə keçir və burada bir neçə gün ərzində qidalanır və inkişaf edirlər. Yeni çıxan sürfə - ağ rəngdədir, üç cüt ayağı var və təxminən 1,0 mm uzunluğundadır (Pernal, 1992). Embrion inkişafı orta hesabla 6 günə tamamlanır və sürfə inkişafı 13-15 gün çəkir (Anderson & Walker, 1934). Tam inkişaf etdikdən sonra sürfələr qidalanmanı dayandırır, kök və kök yumrularını tərk edir və torpaq hissəcikləri olan yetkin metamorfoz, eni 1,5 mm və uzunluğu 2,5 mm olan mirvari ağ rəngli bir pup hüceyrəsi əmələ gətirir. Pupaşma 11-13 gün davam edir. Yumurtadan yetkin fərdə qədər inkişaf müddəti ortalama 32 gün davam edir (Anderson & Walker, 1934). Yetkin fərdlər - uzunluğu 1,6-2,0 mm olan kiçik qara böcəklərdir (Deczinsky, 2016; Eppo, 2017a). Arxa bud sümükkləri böyükdür, tullanmağa (atlanmağa) uyğunlaşdırılıb. Uçmağ qabiliyyətinə malik deyil.

Epitrix cucumeris potensial iqtisadi təsiri yüksək hesab olunur, çünki zərərvericilər həm kartof kök yumrularına zərər verə bilər, həm də digər Solanaceae fəsiləsindən olan bitkilərlə (pomidor, badımcan) qidalana bilər. Mövsümün əvvəlində, yetkin fərdlərin yarpaqlarla qidalanması kartof, pomidor, şirin bibər, badımcan və s. kimi tez yetişən bitkilər üçün təhlükəli ola bilər, çünki yarpaqların yerə düşməsinə və şitillərin tezliklə məhv olmasına səbəb olur (Foster & Obermeyer, 2017; Bessin, 2019). Yarpaqların zədələnməsi Epitrix cucumeris birələri üçün məhsuldarlığın 15%-ə qədər azalmasına səbəb ola bilər (Senanayake və digərləri, 1993).

Bu zərərverici 2001-ci ildə Eppo təşkilatının A2 tədbirlər siyahısına daxil edilib və bu təşkilata üzv olan ölkələrə bu zərərvericinin karantin əhəmiyyətli zərərli orqanizm kimi tənzimlənməsi tövsiyə olunub.

Xarici universitetlərdə təhsil almaq istəyənlərə şad xəbər

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan gənclərinin nüfuzlu xarici ali təhsil müəssisələrində təhsil imkanlarının genişləndirilməsi haqqında” Sərəncam imzalayıb.

Unikal.org xəbər verir ki, Sərəncamda deyilir:

“Əsası xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş xaricdə təhsil ənənəsi Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra da uğurla davam etdirilmişdir. “Qara qızıl”ın insan kapitalına çevrilməsi strategiyası təhsillə əhatənin və ona əlçatanlığın artmasına, bu çərçivədə gənclərin qabaqcıl xarici təhsilə cəlbənin müxtəlif proqramlarla dəstəklənməsinə mühüm imkanlar yaratmışdır.

Təcrübə göstərir ki, təhsilin keyfiyyətinin yüksəlməsi Azərbaycanda iqtisadi tərəqqinin daha da sürətlənməsi üçün güclü potensial yaratmışdır. Xüsusilə gənclərin xarici təhsilə cəlbə ölkənin sosial-iqtisadi həyatına, eləcə də insan kapi-

talının milli sərvətdə payının böyüməsinə, təhsilin məzmun və keyfiyyətinin yaxşılaşmasına, Azərbaycan Respublikası ali təhsil müəssisələrinin akademik potensialının güclənməsinə əhəmiyyətli töhfə vermişdir.

Postpandemiya və yeni strateji dövrün çağırışları, həmçinin milli inkişaf məqsədlərimiz nəzərə alınmaqla, ölkənin rəqabət və inkişaf sahəsində sürətlə irəliləməsi üçün yüksək intellekt cəmiyyətin əsas güc mənbəyinə çevrilməli, yenilikçi təbəqənin iqtisadi fəallığı və idarəçilikdə rolu

möhkəmlənməlidir. Bu məqsədlə Azərbaycan gənclərinin ehtiyac duyulan istiqamətlər üzrə qabaqcıl xarici ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində təhsil alması davamlı olmalıdır.

Nazirlər Kabineti gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almalarına dair Dövlət Proqramının layihəsini iki ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etməli və bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etməlidir.

"Paşinyan Tonoyana vəzifə söz verib həbsə atdı" - "Hraparak"

İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistanın müdafiə naziri olmuş David Tonoyanın həbsə atılması cəmiyyətdə bir sıra suallar doğurub. Yerli media kapitulyasiya aktından bir il keçməsinə baxmayaraq eks-nazirin yalnız indi sorğu-suala çəkilməsini müəmmali məqam kimi qiymətləndirir.

Azvision.az xəbər verir ki, "Hraparak" Tonoyanla bağlı maraqlı bir məqamı üzə çıxarıb. Nəşr iddia edir ki, əslində baş nazir Nikol Paşinyan Tonoyanı "məhşər ayağı"na çəkməzdən öncə ona vəzifə təklif edibmiş.

- David Tonoyan, baş qərargah rəisinin müavini Stepan Qaltsyan, keçmiş hərbi aviasiya rəisi Avetik Muradyanla bağlı xəbərlər böyük rezonans doğurdu. Cəmiyyətimizdə bəziləri hadisələrin bu cür inkişaf edəcəyini əvvəldən gözləyirdi. Çünki "tapdıq və cəzalandırdıq" tamaşalarının sayı azalmışdı. Müharibənin ildönümündə yeni tamaşalara ehtiyac var idi.

Dünən bütün günü aidiyyəti orqanlar məlum hadisələri şərh etmədilər. Yalnız axşam saatlarında Baş qərargahın mətbuat katibi Stepan Qalstyanın Milli Təhlükəsizlik Xidmətinə çağırılması faktını təsdiqlədi. Tonoyanın başına gələnlər isə onun dostlarını xüsusilə məyus etdi...

"Bu həmin Tonoyandır ki, yeni ərazilər ələ keçirəcəyi ilə fəxr edirdi"- Hoxikyan" Bizə dedilər ki, bir müddət əvvəl Nikol Paşinyan Tonoyanı qəbul edərək ona vəzifə təklif edəcəyini söz veribmiş. Hansı ki, eks-nazir istefa verdiyi gündən bəri bunu gözləyirdi. Günlər keçdi, baş nazir keçmiş nazirlə əlaqə qurmamaq üçün yeni görüşünü təxirə salmağa başladı. Və dünən nəhayət Tonoyanın qapısını Milli Təhlükəsizlik Xidməti döydü"-, nəşr yazıb.

Qeyd edək ki, dünən axşam saatlarında Ermənistanın hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları keçmiş müdafiə naziri David Tonoyanın evində axtarışlar aparılıb. "Hraparak"ın yaydığı məlumata görə Tonoyan hələlik açıqlanmayan hərbi məsələlərdə ittiham olunur. Bu proseslərlə paralel olaraq keçmiş hərbi aviasiya rəisi Avetik Muradyan və Baş qərargah rəisinin müavini Stepan Qalstyanın da mənzillərində axtarışlar aparılıb.

Xatırladaq ki, bir neçə gün öncə MTX Silahlı Qüvvələrin aviasiya idarəsinin keçmiş rəisinə qarşı cinayət işi açıb. Yüksək rütbəli ordu məmuru yararsız vəziyyətə düşmüş, istifadə müddəti başa çatmış raketləri tədarük etməkdə ittiham olunub.

Rusiya 450 km-lik "Vulkan" və "Qranit" qanadlı raketlər atdı

Rusiyanın "Varyaq" raket kreyseri və "Omsk" nüvə enerjili sualtı raket kreyseri Sakit okeandakı hədəf gəmisinə raket atıb.

Unikal.org Rusiya Müdafiə Nazirliyinə istinadən xəbər verir ki, adıçəkilən kreyserlər "Vulkan" və "Qranit" qanadlı raketlər atıb.

Hər iki raket buraxılış yerindən 450 kilometr uzaqda yerləşən hədəfi uğurla vurub. Raket atışı zamanı təhlükəsizliyi Sakit Okean Donanmasının 12 gəmisi və dəstək gəmiləri təmin edib.

ABŞ Ordusu Əfqanıstanı tərk edəndən sonra ortada bir neçə böyük sual qalıb. Onlardan biri Amerika əsgərinin həmin ölkədə qoyduğu silahlarla bağlıdır. Aydındır ki, ABŞ kimi nəhəng logistika imkanlarına malik dövlət istəsə, Əfqanıstandakı arsenalını qısa müddətdə çıxara bilərdi. Böyük ehtimalla, bunu bilərəkdən etməyib. Niyə?

İstər-istəməz yada Çexovun tamaşasının əvvəlində divarda asılan tüfəng haqqında dediyi məşhur sözlər düşür. Bəlli olduğu kimi, həmin tüfəng növbəti səhnələrdə atəş açmalıdır. Bəs amerikalıların Əfqan dramında divardan asdıqları "tüfəng" tamaşanın hansı səhnəsi üçün nəzərdə tutulub? Onlar nə vaxt və

hansı tipdə müharibənin aparılmasına hesablanıb və həmin müharibə kimə qarşı yönələ bilər?

Hərbi ekspert Ruslan İmanquliyev deyir ki, risk analizində həmişə ehtimallar olur. Yeni Əfqanıstanda yeni müharibə ocağının alovlanacağı istisna deyir: "Təbii ki, böyük dövlətlər həmişə oxşar addımlar atırlar; müəyyən ərazidə bu cür əmlakın buraxılması boşuna deyil. Amerikalıların Əfqanıstandan çıxış şərtlərinə də nəzər salmaq lazımdır. ABŞ hansı şəraitdə və mühitdə o bölgəni tərk etdi? Bu çıxış təcili idi? Yaxud, ərazidə buraxılmış avadanlıq və silah-sursatlara baxmaq lazımdır ki, onlar hansı mərhələdə, hansı səviyyədə və ən əsası, kimlərə qarşı istifadə edilə bilər. Arsenalın tərkibini incələmək gerek-

real siyahılar da var: "Bir var üzde olan silah-sursat, avadanlıqlar, bir də var, bizim bilmədiyimiz, görmədiklərimiz. Ümumilikdə bu ölkədəki durumu dərinləndirən analiz etmək lazımdır. Son proseslər diqqətlə izlənilməlidir. Əfqanıstanın yeni rəhbərliyinin İranla davranışları, Türkiyəyə yönələn mesajlar, region ölkələri ilə əlaqələri bəllidir. Hazırda Rusiyanın da, Çinin də, Pakistanın da bu bölgə ilə bağlı xüsusi bir gözləntiləri var".

Ehtimallardan biri odur ki, bu cəbbəxana regionda Rusiya üçün yeni başağrısı yaratmaq üçün qalıb. Silahların təyinatına və çeşidlərinə baxanda belə qənaətə gəlmək olar ki, yaxın gələcəkdə Əfqanıstan sərhədlərində yeni hərbi əməliyyatların başlayacağı istisna deyil. Belə

ABŞ-ın "Taliban"a ötürdüüyü cəbbəxana: Bu silahlar kimə qarşı işlədiləcək?

22,174 Humvee		8,000 yük maşını	
634 M117		162,043 radiya	
33 Mi-17		4 C-130 hava nəqliyyatı	
33 UH-60 Qara Şahin		23 Embraer EMB 314/A29 Super Tucano	
43 MD530		28 Cessna 208	

ən əsası, kimə atəş açacaqlar?

Əvvəlcə tüfəngin özü barədə. Hələ avqust ayının sonlarında "Reuters" Pentaqondakı mənbələrə istinadən belə bir məlumat yaymışdı ki, yaraqlıların əlinə məşhur "Blackhawk"- çoxməqsədli "UH-60" helikopterləri də daxil olmaqla onlarla hərbi hava nəqliyyatı, iki mindən çox quru texnikası keçib. Taliban həmçinin bir neçə güclü hücum vertolyotuna və "ScanEagle" pilotsuz təyyarələrinə yiyələnib.

Əlbəttə, Qərb mediası amerikalıların atıb qaçdıqları silahların sayını dəqiqliklə hesablaya bilməz. Bunu yalnız hərbi kəşfiyyat və elə ABŞ rəsmilərinin özləri bilirlər. Amma hazırda əsas sual kəmiyyətlə bağlı deyil. Əgər ABŞ ordusu "imperiyalar qəbirsənliyi" adını alan Əfqanıstanda yüngül silahlarını qoyub çıxsaydı, bu, elə də təəccüb doğurmaz və ciddi suallar yaratmazdı. Amma bu qədər hərbi maşınlar, zirehli texnika, "33 Mi-17" və "Blackhawk" helikopterləri və infoqrafikada gördüyünüz digər vasitələr məqsədin başqa olduğunu düşünməyə əsas verir. Əsas sual budur: Əgər hesab etsək ki, bu silahlar növbəti mərhələdə tətbiq olunmaq üçündür, onda, belə bir cəbbəxana necə,

dir".

Sosial şəbəkədə taliblərin Kabilədə Amerika hərbiçilərinə məxsus "M4" avtomatı və "M24" snayper tüfəngilə gözdiklərini göstərən şəkillər yayılmışdı. Onların çoxu hətta NATO orudusunda istifadə olunan zirehli geyim və gecəgörmə cihazları ilə təchiz olunmuşdu. Yeri gəlmişkən, ABŞ bu ölkədə 16,035 gecəgörmə cihazı qoyub çıxıb. 162,043 radiocihazın da Taliblərin əlinə keçdiyi bildirilir. ABŞ ordusunda istifadə edilən 358,530 avtomat da taliblər üçün saxlanılıb.

2002-2017-ci illər arasında ABŞ Əfqanıstan hökumət qüvvələrinin silahlanması üçün də xeyli müasir silahlar göndərmiş. Bu müddət ərzində həmin məqsədlə təxminən 28 milyard dollar ayrılmışdı. Kabilə gecəgörmə cihazları, müasir raketlər, avtomatlar və bir neçə yüz döyüş təyyarəsi göndərilib. Lakin indi bunlar hərbi qənimətlər formasında "Taliban"ın əlinə keçib. Hökumət qüvvələri "Taliban"a demək olar, müqavimət göstərmədiklərinə, bütün texnikalar saz vəziyyətdə qalıb.

Hərbi ekspert Ruslan İmanquliyev istisna etmir ki, hazırda ortaya çıxanlardan başqa, bəlli olmayan

cəbbəxanalar və müasir silahlarla isə nəinki gündüz, hətta gecələr də aktiv müharibələr reallaşdırıla bilər. Vaşinqton indi elə bir şərait yaradıb ki, taliblər asanlıqla ölkənin şimal sərhədlərində "qaynar nöqtə"lər formalaşdırıla bilsinlər. 90 və 2000-ci illərin əvvəllərindən fərqli olaraq, müasir silahlarla güclənmiş taliblər hər an ABŞ-ın peşkəş etdiyi texnikalar və raketlərin köməyiylə birbaşa Rusiyanın müttəfiqlərinin sərhədlərinə doğru irəliləyə bilərlər.

Rusiyalı ekspertlər də belə düşünürlər ki, ABŞ yaxın müddətdə Tacikistan, Özbəkistan və Türkmənistanla doğru hərəkət edəcək yaxşı təlim keçmiş təhlükəli ordunun yaranmasına dolaylı dəstək verib. Burada İran amili də var. Təsədüfi deyil ki, son illər İranın ABŞ və müttəfiqləri ilə olan münasibətlərində gərginlik pik həddə çatıb. Düzdür, "Taliban" daha böyük dövlətlərlə qarşıdurmaya müstəqil şəkildə hazırlaşa bilməz. Ancaq onlar yaxın illərdə Mərkəzi Asiya ölkələrinin "cırdan orduları"na qarşı hücumlar təşkil edə bilərlər. Hərçənd, İran da sürprizlə üzləşə bilər.

AFFA İntizam Komitəsi qərarları açıqladı

AFFA İntizam Komitəsinin iclası keçirilib. "Unikal" PFL-in sayına istinadən xəbər verir ki, iclasda Premyer Liqamızın 5-ci turunda keçirilən oyunlarla bağlı qərarlar qəbul edilib.

Premyer Liqanın 5-ci turunun "Keşlə" - "Qarabağ" oyununda matç bitdikdən dərhal sonra azarkeşlər meydana daxil olduğu üçün meydan sahibi klub 1600 manat cərimə olunub.

"Keşlə"nin baş məşqçisi Sənan Qurbanov ikinci sarı vərəqə ilə meydançadan kənarlaşdırıldığı üçün 1 oyun cəzalanıb, klub 800 manat cərimə olunub.

"Səbail" - "Zirə" oyununda matçın 45-ci dəqiqəsində azarkeş meydana daxil olduğu üçün meydan sahibi klub 1600 manat cərimə olunub.

"Zirə"nin 4 futbolçusu sarı vərəqə ilə cəzalandırıldığı üçün klub 800 manat cərimə olunub.

"Sabah" - "Neftçi" oyununda qonaq komandanın azarkeşləri pirotexnik vasitələrdən istifadə etdiyi üçün klub 800 manat cərimə olunub.

"Sumqayıt" - "Qəbələ" oyununda qonaq komandanın 4 futbolçusu sarı vərəqə ilə cəzalandırıldığı üçün klub 800 manat cərimə olunub.

"Mahir "Lester" in müdafiəsi üçün ciddi təhlükə ola bilər" - Rayan Xabbard

"Legiya"nın yeni hücumçusu Mahir Emreli "Lester"lə görüşdə komandasının əsas ümidlərindən biri olacaq. Azərbaycan millisinin futbolçusu olan bu futbolçu yayda "Qarabağ"dan transfer edilib.

Bu sözləri polşalı futbol eksperti Rayan Xabbard ingilis klubunun telekanalına verdiyi müsahibədə bildirib.

Bu gün Avropa Liqasının 2-ci turunda "Legiya" Varşavada "Lester"i qəbul edəcək. Oyun Bakı vaxtı ilə saat 20.45-də başlanacaq.

Rayan Xabbard bildirib ki, Emreli "Legiya"da artıq bir neçə qol vurub: "O, son dəfə ötən həftəsonu fərqlənib. Bu, aqslasız bir qol idi. O, çox yaxşı hücumçudur və güclü sol ayağı var. Mahir "Lester" in müdafiəsi üçün ciddi təhlükə ola bilər" - deyə ekspert bildirib.

Sənan Qurbanov cəzalandırıldı

AFFA İntizam Komitəsi "Keşlə"nin baş məşqçisi Sənan Qurbanovu 1 oyunluq cəzalandırır.

Qol.az PFL-in sayına istinadən xəbər verir ki, buna onun Azərbaycan Premyer Liqasının 5-ci turunda "Qarabağ"la matçda ikinci sarı vərəqə alaraq meydana kənarlaşdırılması səbəb olub. Bundan başqa, klub 800 manat məbləğində cərimələnib.

S.Qurbanov ilk hissənin sonunda baş hakim Fərid Hacıyevin qərarına sərt şəkildə etiraz etdiyi üçün ikinci sarı vərəqə ilə cəzalandırılıb.

"Mançester Yunayted"da yenidən tarix yazmaq istəyirəm" - Ronaldo

"Mançester Yunayted" in hücumçusu Kriştiano Ronaldo Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinin 2-ci turunun "Vilyarreal"la oyununda (2:1) qazandıqları qələbəni şərh edib.

Qol.az "Metro"ya istinadən xəbər verir ki, 90+5-ci dəqiqədə komandasının qalibiyyət qolunun müəllifi olan portuqaliyalı futbolçu deyib:

"Qrupdan çıxmaq? İndi hər şey mümkündür və biz bunun öhdəsindən gələcəyimizə inanırıq. Bu səbəbdən geri döndüm, bu klub üçün çox darıxdım. "Mançester Yunayted"da tarix yazdım və bunu bir daha etmək istəyirəm. 2021/2022 mövsümü yalnız mənim üçün deyil, komanda üçün vacib olacaq. Komandaya dəstək olan bütün azarkeşlərə təşəkkür edirəm".

Levandovski bu şərtlə "Bavariya"da qalmağa razıdır

"Bavariya"nın hücumçusu Robert Levandovski müəyyən şərtlər altında komandada oynamağa hazırdır.

Qol.az xəbər verir ki, bu barədə "Bild" nəşri məlumat yayıb. Bildirilib ki, 33 yaşlı futbolçu Münhen təmsilçisində əsas oyunçu olmaq istəyir. Komanda rəhbərliyi də onun yaşına baxmayaraq, klubda oynamağa davam etməsində maraqlıdır.

Qeyd edək ki, Levandovskinin "Bavariya" ilə müqaviləsi 2023-cü ilin yayına qədərdir. O, bu mövsüm 9 oyunda 13 qol vurub.

Ronaldo və Salah namizədlər sırasında

İngiltərə Premyer Liqasının rəsmi "Twitter" sahifəsi ölkə çempionatında sentyabr ayının ən yaxşı oyunçusu adına namizədlərin siyahısını açıqlayıb.

Qol.az xəbər verir ki, namizədlər sırasında Jou Kanselu ("Mançester Siti"), Kriştiano Ronaldo ("Mançester Yunayted"), Antonio Rudiger ("Çelisi"), Allan Sen-Maksimen ("Nyukas"), Məhəməd Salah ("Liverpul") və İsmaila Sarr ("Uotford") yer alıb.

Premyer Liqanın rəsmi saytında keçirilən səsvermə oktyabrın 4-dək davam edəcək və bundan sonra qalib elan olunacaq. Qeyd edək ki, avqustda Premyer Liqanın ən yaxşı oyunçusu "Vest Hem" in hücumçusu Maykl Antonio olub.

"Barselona"dakı gələcəyim öz əlimdə deyil" - Kuman

"Barselona"nın baş məşqçisi Ronald Kuman Çempionlar Liqasının qrup mərhələsində "Benfika"ya (Portuqaliya) uduzduqları matç (0:3) haqqında danışır.

Qol.az "Marca"ya istinadən xəbər verir ki, 58 yaşlı mütəxəssis Kataloniya klubunun zəif oynadığını etiraf edib:

"Düzgün hərəkət etsəydik, qol şanslarımızdan yararlanıb bilərdik. 2-ci qolu buraxdıqdan sonra daha da zəif oynadıq. İki dəfə qol vurmaq imkanımız oldu. Effektivlik baxımından çox zəif idik. Amma ümumilikdə nəzər salanda qalib gələ bilərdik. Komandamızda çox şey dəyişib. Kifayət qədər oyunçumuz yoxdur. Bunu vurğulamaq istəyirəm". Kuman istefaya göndəriləcəyi haqqında xəbərlərə də münasibət bildirib: "Gələcəyimlə bağlı heç bir suala cavab vermək istəmirəm. Çünki bu, mənim əlimdə deyil. Amma komandadakı istənilən problemə görə baş məşqçi günahkar hesab olunur".